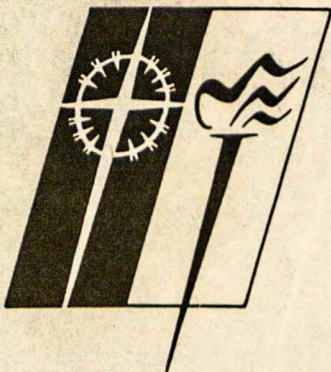

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (2093) 1990 BALANDIS-APRIL 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Lietuva ir Vakariai

Pokarinės išeivijos veikla, ypač politinė, nuo pat pirmųjų žingsnių laisvuose Vakaruose jautė stiprų užnugarį visų demokratinų valstybių, viešai ir įvairiomis progomis pasisakančių prieš neteisėtą Lietuvos ir jos šiaurinių kaimynų įjungimą į Sovietų Sąjungą 1940 metais. Tos valstybės šitokią savo laikyseną rėmė ir dabar dar teberemia Baltijos valstybių tęstinumo pripažinimu, sudarant sąlygas pastoviai dirbti baltiečių diplomatinėms ir konsulinėms tarnyboms. Mūsų politinė veikla, kad ir kiek pasisakojusi, įvairių nuomonių šiauriau ar plačiau įtaigojama, aptariama, pakritikuojama — vis dėlto išeivijos gyvenime tebestovi tvirtose pozicijose, kurių vadovai dar taip neseniai Maskvos tarnų ir karjeristų buvo pravardžiuojami "vaduotojais". Pastarieji per visus sunkius ir beveik jau beviltiškus dešimtmecius dideliu stropumu, savo užduoties supratimu, visuomenės telkiamomis lėšomis Lietuvos bylą ne tik išlaikė gyvą, bet ir visomis prieinamomis priemonėmis judino ir garsino. O prasidėjus Lietuvoje laisvėjimui, Vilnius sutartinai skelbė: darykite išeivijoje tai, ko mes čia negalime! Pirminė to kvietimo mintis buvo guodžianti ir džiugi — mes išsilaikėme, kad dabar galėtume konkrečiau padėti.

T AČIAU juo toliau, juo skaudžiau pradėdame pajusti, kad tasai mūsų laisvųjų Vakarų užnugaris dažnai vilčių ir bandymų atvejais virsta dykumų mirazais. Ir matome, kaip teisingas ir senas užsiągažavimas smerkti Lietuvos okupaciją nebesiderina su galvos kišimu į smėlį — tegu kaip nors praeina toji pagalbos prašanti minia, pajudėjusi ne laiku, drumsčianti jau baigiantį nusistovėti JAV ir Sovietų Sąjungos santykių vandenėlį. Ir čia pat norom nenorom išlenda negražiai apnuoginta naudos ir biznių politika, nėra abejonės, diriguojama ne visiems matomų užkulisų. Gorbaciovo lankymasis Vilniuje, jo pašnekesiai su žmonėmis ir respublikos pareigūnais labai plačiai nuskambėjo viso pasaulio spaudoje ir televizijoje, tačiau vakariečių vyriausybės laikėsi pernelyg santūriai, žinoma, bijodamos pakenkti tolimesnei gorbaciovinio atlydžio plėtotei.

N UJAUČIAMA ir kita baimė — tai komunistinės Rusijos imperijos griuvimas, ir tai ne vien tik ekonominį sumetimą vedama. Pirmu požiriu atrodytų, kad tokia baimė negalėtų turėti rimto pagrindo: tegu gi grįžta ta antroji didžioji galybė, vienai likus, bus lengviau kontroliuoti visą pasaulį. Ir vis dėlto atrodo, kad Vašingtonas nenori tos antrosios galybės griuvimo. Pasigirsta rimtų teiginių, kad JAV, šalia naujų rinkų steigimo Rytų Europoje ir eventualiai pačioje Rusijoje, labai rūpinasi dargi ir jėgų pusiausvyra Europoje. Abiejų Vokietijų susijungimas, nors formaliai nugalėtojų palaimintas, kelia visą eilę klausimų ir spėliojimų. Griuvus Rusijos imperijai, Vokietija tikrai taptų dominuojanti valstybė Europoje. Ar šito norėtų ekonominių reikalų tvarkytojai, tarptautinės politikos rikiuotojai — tektų labai spėlioti. Todėl stipri Rusija gal geriau negu stipri Vokietija? Tokių ir panašių išvadų vedini, vakariečiai, kaip atrodo, bent tuo tarpu nesirytą atstotiti Rusijos imperijos skaldytojų pusėje, nors popierinės simpatijos visiems už savo teises kovojantiems ir nėra plesomos. Taigi toks dvigubas vakariečių požiūris į vieną ir tą patį dalyką prieš mūsų akis čia pat užtenkia duris, už kurių jie bando tylėti kaip "pelės po šluota". Mūsų pareiga, ir tas duris belstis dieną ir naktį. Reikia, labai reikia, nes juk Lietuva ne Afrikoje... Č.S.

Politinė įtampa dėl sutarties

Kanadiečių dėmesys tebėra nukrypęs į galutinio patvirtinimo iki birželio 23 d. laukiančią Meech Lake sutartį. Kovon įsijungė ir buvęs Kanados ministras pirm. P. E. Trudeau, garsinantis kaip tik dabar pasirodžiusią knygą "Toward a Just Society: The Trudeau Years". Iš tikrųjų jis yra pagrindinis dabartinės įtampos kaltininkas, iš Londono Otavon parvežęs 1987 m. Britanijos parlamento Šiaurės Amerikos aktą, duodantį konstitucinius pagrindus.

Ministerio pirm. P. E. Trudeau pastangų dėka pagal juos buvo paruošta 1982 m. balandžio 17 d. išgaliojusi dabartinė Kanados konstitucija. Deja, tas komplikotas darbas buvo atliktas paskubomis, nes P. E. Trudeau jautė sparčiai artėjantį pasitraukimą iš politikos ir Kanadai norėjo palikti konstituciją. Dėl skubumo Kanados konstitucijos paragrafai buvo sutarti tik su devynių provincijų premjeriais, kuriems buvo nepriimtini per dideli separatistinės Kvebeko partijos premjero R. Levesque'o reikalavimai. Meech Lake sutartis turėjo užpildyti P. E. Trudeau paliktą spragą.

Panaši klaida?

Naująją Meech Lake sutartį taip pat skubiai paruošė ir 1987 m. pavasarį pasirašė visi federacinės Kanados vyriausybės vadai: ministras pirm. B. Mulroney, Kvebeko premjeras R. Bourassa bei kiti provincijų premjerai. Kanados konstitucija papildančią Meech Lake sutartį iki š. m. birželio 23 d. turi patvirtinti visi parlamentai. Tik tada ji taps įstatymu arba nesusilaukus visuotinio pritarimo ir bus atmetama.

Numatytoji data artėja, o Meech Lake sutarties savo parlamentuose vis dar nenorį patvirtinti New Brunswicko premjeras Frank McKenna ir Manitobos premjeras Gary Filmon. Sutarčiai nepritaria ir naujasis Niufundlandijos premjeras Clyde Wells, grasi-nantis atšaukti jau suteiktą provincinio parlamento patvirtinimą. Jiems nepatinka per didelės nuolaidos Kvebekui, per menkas dėmesys visai Kanadai. Esą dėl to sustiprės ne tik Kvebeko, bet ir visų provincijų politinis svoris, o susilpnės politinė Kanados vyriausybės galia.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vasario 24 d. rinkimuose kaip stebėtojai dalyvavo Kanados parlamentarai, taipogi dieną vėliau Lietuvon nuvyko ir JAV kongresmenai. Nuotraukos viršuje — kardinolas VINCENTAS SLADKEVIČIUS kalbasi su Kanados parlamento nare PAULINE BROWES, už jos — RITA RUDAITYTE, KLB valdybos vicepirmininke; apačioje — JAV kongresmenai BILL SARPALIUS, JOHN MILLER, CRISTOPHER COX ir RICHARD DURBIN vasario 26 d. spaudos konferencijoje Vilniuje

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Kovo 27 d. ankstų rytą sovietų kariuomenė įsiveržė į psichiatriinę ligoninę Vilniuje ir suėmė 17 jaunuolių, pagėbusių iš sovietinės kariuomenės. Suimant jaunuolius, buvo panaudotas smurtas. Atvykę reporteriai rado išdaulytus ligoninės langus ir kraują ant ligoninės grindų.

Paskutinėmis žiniomis jau sugaudyta per 50 pagėbėlių. Kariuomenės vadovybė paskelbė, kad suimtieji nebus baudžiami, nes jie buvo suklaidinti Lietuvos valdžios. Taip pat paskelbta amnestija. Visi, kurie pasiduos, bus grąžinti tik į savo dalinius. Nepasinaudoję amnestija, bus laikomi kriminaliniais nusikaltėliais.

Ryšių su pažeidimu Lietuvos teisių Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis prašė Vakarų pagalbos, primindamas, nejaugi jie vėl rengiasi *Lietuvą perduoti Sov. Sąjungai*. Lietuva nubalsavo būti nepriklausoma, sakė V. Landsbergis, Sov. Sąjunga neturi teisių Lietuvoje.

Kreipėsi į pasaulio gydytojus

Lietuvių informacijos centro pranešimu, Lietuvos gydytojų sąjunga kovo 27 d. kreipėsi į pasaulio gydytojus, nurodę, kad sovietinės kariuomenės daliniai įsiveržė į Lietuvos didžiausią psichiatriinę ligoninę, naudodami grubią jėgą, nusiaubė patalpas, išvežė 14 jos rezidentų. Buvo pažadinti ir išgąsdinti 2.500 ligonių. Civilizuotų tautų istorijoje nėra žinomas toks okupacinės kariuomenės elgesys. Tai aiškus nusikaltimas prieš žmoniškumą. Prašoma pasaulio gydytojų visais galimais būdais padėti.

Gėda vyriausybei

Lubor J. Zink, žinomas Kanados žurnalistas, daugelį me-

tų rašė įžvalgius straipsnius apie komunizmą ir Sov. Sąjungą.

"The Toronto Sun" kovo 26 d. laidoje jis parašė straipsnį, pažymėdamas, kad Vakariai neturi gėdos, neparemdami drąsios mažos lietuvių tautos siekių.

Lietuva, rašo autorius, sudarė retą progą Vakarams pasirodyti tikrais jos draugais. Kai Lietuva paskelbė nepriklausomybės atstatymą, jie galėjo suteikti jos vyriausybei diplomatinį pripažinimą. Taip pat padėdami nusikratyti sovietinio jungo rėžius.

Vakariai pademonstravo savo baillumą, aiškindamiesi ankstyvu pripažinimu galį tik pakenkti, o taip pat nenori kištis į kitos valstybės vidaus reikalus. Tokie argumentai, pasak žurnalisto, yra apgaulingai netikri, ypač kai juos naudoja toks kraštas kaip Kanada. Pastaroji skelbiassi remianti aukštus moralės principus. Iš tikrųjų Kanados valdžia yra hipokritiška. Pvz. ji atlieka vadovaujantį vaidmenį taikant ekonomines sankcijas Pietų Afrikai. Ji nesibijo kištis į šios valstybės vidaus reikalus.

Kaip Vakariai turėjo elgtis Lietuvos atžvilgiu? Lietuvos negirdėta drąsa atgauti prarastą prieš 50 metų laisvę suteikė demokratiniais kraštams unikalinę progą parodyti, kad jie efektyviai gina teisę, laisvę ir apsisprendimą. Vakariai tuoj pat turėjo Lietuvai suteikti diplomatinį pripažinimą. Brian Mulroney ir Joe Clark iš baimės pakenkti M. Gorbacioviui prarado aukštesnę progą pademonstruoti moralinį ryžtingumą, taip dažnai skelbtą Kanados žmonėms.

Dabar atrodo, kad maža drąsa tauta, užtarnautai laukusi pagalbos, yra palikta viena ir pavojingai pastatyta prieš

carą Mikalojų, kuris Lietuvą, Latviją ir Estiją nori išlaikyti sovietinėje vergijoje. Gėda Otavos vyriausybei, baigia straipsnį autorius.

Išsizada principu

"The Globe and Mail" kovo 29 d. laidoje išspausdino Bob Rae, Ontario parlamento opozicijos ir NDP vado, straipsnį, kuriame jis rašo, kad Kremlius atsaką į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą paskelbimą simbolizuoja jaunuolių, siekusių apsaugos nuo sovietų kariuomenės, kraujas ant ligoninės laiptų.

Vasario 24 d. rinkimus pradžioje sovietai ignoravo, vėliau paskelbė, kad juos laimėjo ekstremistai. Maskva skelbia, kad Sov. Sąjunga veikia demokratija, tačiau tuo pačiu atsikvėpimu sako, kad užsieniečiai diplomatai ir žurnalistai nebus įsileidžiami į Lietuvą, dėl "pataisymų" nutraukiamos telefonų linijos.

Vakarams sakoma, kad karinė jėga nebus naudojama, nebent įstatymų nustatyta tvarka palaikyti. Tokią terminologiją sovietai naudojo visą laiką, tremdami, sukišdami į kalėjimus ir žudydami žmones.

Demonstracijos prieš Lietuvą yra organizuojamos pačios sovietinės valdžios. Žmonės Sov. Sąjungoje informuojami klaidingomis žiniomis. Objektivos žinios iš Lietuvos jų nepasiekia. Lietuviai oficialioje sovietinėje spaudoje vadinami fašistais.

Vakariečių vyriausybės dėl "stabilumo" ir nesiikišimo į vidaus reikalus išsizada savo principų. JAV viceprezidentas Dan Quail sako, kad yra suprantama, kai armija susirenka savo desertyrus. Bet jis užmiršo vieną dalyką, būtent, kodėl lietuviai, būdami okupuoti, turi tarnauti svetimose kariuomenėse. (Nukelta į 2 psl.)

Pasaulio įvykiai

RYTŲ VOKIETIJOS NAUJOS VYRIAUSYBĖS VIS DAR NĖRA sudaręs parlamento rinkimus kovo 18 d. laimėjusios krikščionių demokratų koalicijos vadas Lotharas de Maizieras, 400 vietų parlamente turintis 193 atstovus. Vilties dabar teikia jo pradėti pokalbiai su antrą vietą užėmusiais socialdemokratais, parlamentan ateinančiais su 87 atstovais. Praėjusią savaitę buvo paskelbta, kad bendradarbiavimo principai jau esą sutarti, o likusius skirtumus galima išspręsti derybomis. Tokiu atveju galutinė krikščionių demokratų vado L. de Maiziero koalicija naujajame parlamente turėtų užtikrintą veiksmingą dviejų trečdalių atstovų daugumą. R. Vokietijos politikai susilaukia kaltinimų, kad daugelis jų bendradarbiavo su komunistinio R. Vokietijos režimo STASI saugumiečiais.

Toks kaltinimas yra mestas ir socialdemokratų vadui I. Boehmui. Kaltinimą jis yra paneigęs ir tikisi būti išteisintas. R. Vokietijos gyventojai reikalauja viešo teismo iš valdžios pašalintiems komunistinio režimo vadams dėl jų įvykdyto valdžios galios panaudojimo saviems reikalams. Prokuratūra yra linkusi tokio teismo atsisakyti dėl kaltinamųjų senatvės ir silpnos sveikatos. Buvęs STASI saugumiečių viršininkas E. Mielke jau yra sulaukęs 82 metų amžiaus, kompartijos vadas E. Honeckeris — 77, premjeras W. Stophas — 75, komunistinio parlamento pirm. H. Sindermannas — 74. E. Honeckeriui, išleistam iš kalėjimo, neseniai buvo padaryta vėžio operacija. Jis buvo prisiglaudęs pas protestantų pastorių U. Holmerį Lobetalio kaime prie Berlyno. Su žmona bandė apsigyventi Gueheno mieste, bet buvo atpažintas gyventojų, iškiliotas ir vėl nuvytas pas pastorių U. Holmerį.

Sovietų palikimas

R. Vokietijos Schmachtenhagerio kaimo miške prie Oranienburgo buvo atkasti masiniai sušaudytų vokiečių kapai. Juos padėjo surasti gyventojas K. Muellersis, stebėjęs sovietų karių vykdytas žudynes. Nacių laikais prie tos vietovės buvo garsioji Sachsenhausen koncentracijos stovykla, kuria pasinaudojo ir karą laimėję sovietai, Sachsenhausen internavę vokiečius. K. Muellersis vokiečių žudynės matė pirmaisiais pokario metais. Jas vykdė karinę sovietų uniformą dėvintys vyrai. Jie galėjo būti kareiviai arba enkavedistai. K. Muellersis tada nesuglaudė sovietinėse uniformose. Tikslus nužudytų vokiečių skaičius tebėra nenustatytas, nes buvo rasti tik atkasant sulaužyti griaučiai. Spėjama, kad ten yra kelių šimtų vokiečių palaikai. Atkasti kapai bus paversti paminklu.

Sienų problema

Didžiausią problemą Vokietijos sąjungime sudaro Rytų Vokietijos siena su Lenkija, einanti Oderio-Neissės upėmis, sutarta karą laimėjusių sąjungininkų Potsdamo konferencijoje 1945 m. Jos klausia-

mus turėjo išspręsti taikos konferencija, lig šiol neįvykusi dėl Sovietų Sąjungos geležinės uždangos, atnešusios II D. karą laimėjusių sąjungininkų politinį susiskaldymą. Lenkija reikalauja, kad susijungianti Vokietija oficialiai atsisakytų anksčiau turėtos teritorijos į rytus nuo Oderio-Neissės upių linijos. Lenkų reikalavimą remia ir Sovietų Sąjunga, pasiglemžusi didelę dalį rytinės Lenkijos ir jai atsilyginusi ketvirtadaliu Vokietijos teritorijos. Šiandien niekas net neužsimena, kad Sovietų Sąjunga nenuskriaudė ir savęs, prisijungdama didelį Rytprūsių plotą, pavadintą Kaliningrado sritimi. Istoriniu bandidizmu reikėtų laikyti senųjų pavadinimų pakeitimą rusiškais, jokio ryšio neturinčiais nei su Vokietija, nei su Mažąja Lietuva.

Delsimo taktika

V. Vokietijos kancleris H. Kohlis delsia ir viešai nenori pripažinti dabartinės R. Vokietijos sienos su Lenkija tekusiomis žemėmis, kurias jai atidavė Sovietų Sąjunga. Iš tikrųjų šiandien keistai atrodo žemėlapis, nes jame Lenkija yra beveik tokio pat dydžio kaip ir būsimoji sujungta Vokietija. Remiantis Maskvos cenzorių kontrolėje Vilnių išleistas "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" duomenimis, Lenkija turi 35 milijonus gyventojų 312.700 kvadratinų kilometrų teritorijoje, o abi Vokietijos — 76,4 milijono gyventojų 356.300 kvadratinų kilometrų teritorijoje. Tad sujungta Vokietija turės dvigubai daugiau gyventojų už Lenkiją tik 43.600 kv. km didesniame plote. Sovietų Sąjunga, Rytų Europoje šeimininkaudama kaip savo darže, nesilaikė su gyventojais susietos proporcijos. Gal net sąmoningai mažesnei lenkų tautai buvo atiduota tiek vokiečių žemės, kad jai visą laiką reikėtų karinės sovietų apsaugos. Praėjusią savaitę V. Vokietijos kancleris H. Kohlis prasiitarė, kad už dabartinę sieną garantuojančią sutartį Lenkija sujungta Vokietijai turėtų atsislygti po karinio vokiečių tremimo pripažinimu. Iš Lenkijai ir Čekoslovakijai tekusių žemių buvo ištrėmta 13 milijonų vokiečių.

Šiame numeryje:

Lietuva ir Vakariai

Vakarų užnugaris dažnai virsta dykumų mirazais

Politinė įtampa dėl sutarties

Artėja Meech Lake sutarties patvirtinimo data

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Didžioji spauda stipriai pasisako už Lietuvos nepriklausomybę

Naujoji Europa ir Lietuva

Nuomonių įvairenybė dėl Europos ateities

Atnaujintos nepriklausomybės aktas

Istoriniai žodžiai ir parašai

Susitikimai pogrindžio veikloje

Vietoje nekrologo laisvės kovotojai a.a. Povilui Pečiūnui atminti

Atgijo "Lietuvos žinios"

Socialdemokratinės minties laikraštis Vilniuje

"Sulaužyti kryžiai"

Poeto Antano Miškinio tremties eilėraščiai ir atsiminimai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėmė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kremliaus neigiamas atsakymas į lietuvių norą susigrąžinti suverenitetą yra paniekimas laisvų rinkimų, tautinių teisių ir pačios laisvės. Vakari turėtų nebijoti įžeisti M. Gorbačiovo, sakdami atvira tiesą į akis.

Pirmoji veržiasi į laisvę

Tas pats dienaštis kovo 30 d. laidoje perspausdino A. M. Rosenthal straipsnį iš "The New York Times" dienaščio. Jau antrą kartą vienerių metų laikotarpį, rašoma, JAV leidžia komunistų valdžios diktuoti užsienio politiką. Pirmas atvejis buvo Kinija, antras – Sov. Sąjunga.

Ką daro JAV administracija Lietuvos atžvilgiu? Kai reikia daryti sprendimą, amerikiečiai iš tikrųjų lietuviams sako, kad jų ir Gorbačiovo dabarties interesai sutampa. Jie nenori grąžinti pakenkti Gorbačioviui, o jis jaučiasi grasinamas lietuvių. Tos grąsios jam neturėtų būti. Todėl JAV vyriausybė nesilima konkrečios pagalbos Lietuvai. Tokia pozicija, sako straipsnio autorius, sumenkina JAV orumą ir pažeidžia logiką.

Pats Gorbačiovas, jei jis jaučiasi tiek nesaugus, kad negali būti jėgos, kurią jau panaudojo Lietuvoje, spręsti baltiečių problemas, tai iš tikro jo niekas negalės išgelbėti.

Lietuva pirmoji veržiasi į laisvę. Ji nebus paskutinė, nežūrint ir Vašingtono nusištamio. Jei Gorbačiovas naudos jėgą kaip vienintelę priemonę spręsti tautybių klausimą Sovietijoje, tai sprogimas yra neišvengiamas.

JAV neturi kenkti Gorbačioviui, o iš kitos pusės ir patenkinti, jei individai ar tauta nori išsivaduoti iš Sov. Sąjungos.

Šiuo metu JAV vyriausybė negarbingai elgiasi su Lietuva. Gorbačiovas prieš ją naudoja jėgą, psichologinį karą, o Amerikos administracija tyli. Ji atima iš lietuvių svarbiausią kovos priemonę, kurią galvojo jie turi, moralinę ir politinę pagalbą iš JAV.

Galėtų pasimokyti

Pasizymėjusi žurnalistė ir buvusi "The Toronto Sun" vyriausia redaktorė Barbara Amiel to dienaščio balandžio 1 d. laidoje klausia: ką mes turime daryti dėl Lietuvos? Pradžiai vakariečiai gali Lietuvos vyriausybei suteikti diplomatinį pripažinimą. Sov. Sąjunga pati jau pripažino, kad Lietuvos įjungimas į jos sudėtį buvo nelegalus veiksmas. Vakari niekad to įjungimo nepripažino. Demokratiniai kraštai, suteikdami Lietuvai diplomatinį pripažinimą, pa-

tys nebūtų bendrininkai tos jėgos, kuri dabar naudojama prieš Lietuvą.

Vakariečių pozicija turėtų būti priešinga Vatikano pozicijai nacinės Vokietijos atžvilgiu. Niekas nelaukė, kad Vatikanas efektyviai priešintų prieš nacizmą, bet taipogi nelaukė, kad Vatikanas sudarytų konkordatą su Trečiuoju Reichu. Dėl to stipriai nukentėjo Vatikano moralinis prestižas. Vakariečiams tai galėtų būti akivaizdi pamoka.

Tylėti, kai Lietuva prašo pagalbos, yra korupcinė laikysena. Nėra reikalo imtis ginklo ir ekonominės blokados, bet lygiai nėra reikalo elgtis taip, kad nebūtų pasipriešinta blogiui.

Bijo supykinti

Toje pačioje dienaščio laidoje Bob MacDonald pataria Brian Mulroney ir Joe Clark klausytis baltiečių balso. Nathan Philip Square aikštėje Toronte kovo 31, šeštadienį, buvo spalvingi Baltijos valstybių vėliavų jūra ir tūkstančių žmonių minia. Plakatai ir šūktai reikė žmonių pasipiktinimą, kad Kanados valdžia bijo supykinti sovietinę mešką. Viename didžiuliam plakate buvo vaizduojami B. Mulroney ir Joe Clark pasislėpę už rusiškos meškos, laikinės revolverį prie Lietuvos galvos.

A. Pacevičius, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, demonstracijoje kalbėjo: "Mes, kanadiečiai, verkėme iš nevilties ir skausmo, kai Tiananmen Square aikštėje buvo brutaliai užpulti kiniečiai studentai. Bet gali taip atsitikti ir Vilniuje, jei tokie kraštai kaip Kanada neturės drąsos ir ryžto". Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas sakė: "Nepriklausomybė yra nederama."

Kitas ultimatumas

"The Toronto Star" balandžio 1 d. laidoje rašo, kad Gorbačiovas reikalauja, kad Lietuva nustotų priešintis Maskvai, kitaip jos laukia sunkios pasekmės. Esą dabartinės Lietuvos vadovybės noras nutraukti ryšius su Sov. Sąjunga paskatins į pavojų normalų gyvenimą ir respublikos žmonių saugumą. Jei nebus į tai kreipiamas dėmesys, gali būti liūdnos pasekmės visiems. Gorbačiovas sutiktų kalbėtis apie respublikos atsiskyrimą, bet pirmiausia Lietuvos parlamentas turi atšaukti kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo paskelbimą. "Tai šurkštūs ir kerštingi žodžiai" – pareiškė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Vilniuje jaučiama, kad bus ieškoma nauja kompromiso

Vėliavų jūra ir didžiulė minia žmonių Toronto rotušės aikštėje kovo 31 d. Juodojo kaspino dienos komiteto surengtoje demonstracijoje už Lietuvos nepriklausomybę

Nuotr. Vyt. Balčiūno

DR. PETRAS LUKOŠEVIČIUS

Tarptautiniai politiniai pasikeitimai Europoje keičiasi nepaprastu greičiu. Valstybių valdymo formos ir sistemos, kurios po Antrojo pasaulinio karo per paskutiniuosius 45-50 metų vyravo daugelyje, ypač Rytų Europos, valstybių, staiga per keletą mėnesių pasikeitė. Sovietų Sąjunga, kuri griežtoje savo kontrolėje laikė visą Rytų Europą, pradėjo abejoti šio šimtmečio pradžioje Markso ir Engelo iškiepytomis idėjomis, kurios nesėkmingai praktikoje buvo bandomos įgyvendinti nuo 1917 m. iš caristinės Rusijos kilusioje Sovietų Sąjungoje.

Šių abejonių paskatintos Varšuvos sąjungos tautos ir valstybės viena po kitos atsižadė komunistų partijos jungo ir smarkiais žingsniais pradėjo atstatyti žmonių prarastas teises, tvarkyti savo reikalus, nepažeidžiant kitų interesų. Kai kur tai buvo pasiekta labai ramiai, be kraujo praliejimo, kitur buvę ilgalaikiai komunistinio persekiojimo iniciatoriai sukilėlių buvo likviduoti.

Atsidūrus akligatvyje

Visas šis Europos tautų judėjimas ir išsilaisvinimo troškimas buvo pažadintais Sovietų Sąjungos valdovų, kurių priekyje prieš penkerius metus atstojė M. Gorbačiovas. Komunistinės sistemos val-

formulė. Gorbačiovo reikalavimai svarstyti balandžio 2, pirmadienį, Aukščiausioje Taryboje. Vieno Lietuvos pareigūno pareiškimu, nepriklausomybės paskelbimas negali būti atšauktas, bet yra galimybė kitokių kelių sušvelninti padėtį.

Tuo tarpu kovo 31, šeštadienį, buvo saugumiečių užimtos spaustuvės ir prokuratūros pastatai. Prokuroras A. Paulauskas atleistas iš pareigų, o jo vieton Maskva paskyrė kitą lietuvį, kuris priešinas Lietuvos nepriklausomybei. Lietuviai tarnautojai atsiskė su juo bendradarbiauti.

Tūkstančiai žmonių, kaip rašo laikraštis, kovo 31 d. už Lietuvos nepriklausomybę demonstravo Maskvoje, Kijeve ir Tbilisyje. Maskvos Gorkio parke susirinko šimtai demonstrantų su Lietuvos vėliavėlėmis, nors buvo sniego pūga, reikalaujanti išvesti sovietinę kariuomenę iš Lietuvos. Lietuva nėra vienintelė problema – kalbėjo A. Lukošovas, demokratinės partijos vadovas, "nes greitai pamatysime, ar iš tikrųjų bus laisvė mūsų komunistinėje koncentracijos stovykloje."

Tankai Vilniuje

Balandžio 1, sekmadienį, 1 v.r., pradėjo riedėti sovie-

Naujoji Europa ir Lietuva

dymo chaosas buvo seniai slepiamas, tačiau Vakarų pasaulio specialistų pakartotinai aiškintas jų raštuose ir tarptautinėse konferencijose. Pagal juos, Sovietų Sąjunga buvo atsidūrusi prie ekonominės prazūties slenkščio. Vieni jų (George Orwell, 1984, Galimar, 1949) tvirtino, kad iš viso totalizmas yra pasiekęs savo aukštumą ir eis žemyn. Sovietų disidentas Andrej Amalrik jau 1970 m. abejojo, ar Sovietų Sąjunga iš viso išeis iš tos katas-trofiškos padėties iki 1984 m.

Nenuostabu tad, kad ir pačios Sovietų Sąjungos jaunimas savo laikraštyje "Komsomolskaja pravda" 1990 m. sausio 19 d. laidoje teigė: "Yra beveik tikra, kad sovietų socialistinių respublikų sąvoka 1990 m. dings iš pasaulinio politinio žemėlapiu."

Izraelyje apsigyvenęs žydų kilmės Sovietų Sąjungos disidentas Anatolijus Šaranskis pranašauja: "Gorbačiovas žino, kad vienintelis būdas išvengti žudynių ir civilinio karo yra atrasti prielaimas galimybės likviduoti išardyti imperiją."

Taigi laiko nebebuvo ir reikėjo ką nors daryti. Per penkerius metus pamažu veikdamas Gorbačiovas įstengė parodyti Sovietų Sąjungos tautoms, kad komunistas nuves į prazūtį, jei nebus daroma pakeitimu.

ty kariuomenės tankai ir šarvučiai Vilniaus gatvėmis. Žiniomis iš Lietuvos, paskutiniu laiku Vilniuje nėra buvę tiek daug sovietų kariuomenės. M. Gorbačiovas išvystė didžiausią psichologinį spaudimą. Sovietų spauda pilna Lietuvos užpuolimų. Taipogi balandžio 1 d., sovietų reikalavimu, iš Lietuvos turėjo išvykti užsienio žurnalistai.

Lietuvos televizijoje Vytautas Landsbergis pareiškė: "Jei Lietuvos Aukščiausioji Taryba nebus leista laisvai išreikšti Lietuvos rinkėjų valios ir Lietuvos ministerių kabinetas negalės atlikti savo pareigų, neišsigaskite, tai bus tamsiausia valanda prieš aušrą". Jis taipogi kreipėsi į visus Lietuvos gyventojus, kviesdamas juos rašyti laiškus, siųsti telegramas M. Gorbačioviui, pažymint, ką jie galvoja apie Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuva pasiruošusi kalbėtis su Sov. Sąjunga visais klausimais, išskyrus nepriklausomybę, pasakęs Kazimieras Motieka, ministrės pirmininkės pavaduotojas.

Balandžio 2, pirmadienį, Lietuvos Aukščiausioji Taryba svarstė M. Gorbačiovo reikalavimus. J.A.

Šiandien jis Sovietų Sąjungos visagalis prezidentas su labai plačiomis teisėmis vykdyti savo "perestroiką" ir "glasnost", atsižadant komunistų partijos privilegijos viską tvarkyti be kontrolės.

Imperijos cementas

Tačiau, ar jam pasiseks su papildomais įgaliojimais ką nors daugiau padaryti, kai jis, būdamas absoliutus komunistų partijos valdovas, neįstengs nieko padaryti Armėnijoje, Azerbaidžane ir kitose respublikose? O tokių gaisrų pradžia persimetą į Gruziją, Moldaviją ir gal net Ukrainą. Gruzija Sovietų Sąjungai grąsina atskyrimu ir 1990 m. kovo 9 d. Aukščiausioji Gruzijos taryba priėmė nutarimą, reikalaujantį pradėti derybas Gruzijos nepriklausomybei atstatyti. (Sovietų Sąjunga sulaužė su Gruzija 1921 m. nepuolimo sutartį, 1920 m. ją okupuodama ir 1922 m. oficialiai ją įjungdama į Sovietų Sąjungą).

Gorbačioviui tenka spręsti reikalus valstybės, kurios pagrindas yra labai silpnas, nes remiasi komunisto idėja ir niekuo kitu. Andre Fontaine savo straipsnyje "Un monde sans USSR" ("Le Monde" 1990. III. 3) klausia: "Ar tai ne vienintelė valstybė pasaulyje, kurios vardas nesurištas su jokia geografine būkle? Vienintelė atvira prijungimui bet kurios valstybės? Vienintelė, kurios klasifikacija yra ideologinė: ją sudarančios respublikos visos yra 'socialistinės' ir 'sovietinės'?" "Kaip gali išlikti Sąjunga, kuri atsisako ir vienos, ir kitos kvalifikacijos – 'sovietinės' ir 'socialistinės'?" Panaikinus komunistų partijos primatą valstybės valdyme, Sovietų Sąjunga praranda tą cementą, kuris ją jungė ir palaikė". Savo samprotavimą autorius baigia šiais žodžiais: "Sovietų Sąjunga praranda bet kokią logišką egzistencijos pagrindą".

Lietuvos žygis

Pasinaudodama nors ir menkais laisvės spinduliais, lietuvių tauta ryžosi parodyti visoms pasaulio tautoms ir valstybėms, kad ji nėra mirusi, nors ir išvarginta okupacijos, nėra atsisądėjusi kovos už nepriklausomybę. Sulaukusi progos, Lietuva paskelbė Sovietų Sąjungai ir visam pasauliui atstatanti nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d.

Sovietų Sąjunga pasijuto nejaukiai prieš visą demokratinių pasaulį, nes Lietuvos aukščiausiosios tarybos rinkimai buvo stebimi Kanados parlamentarų ir daugybės korespondentų iš viso pasaulio, kurie pranešė, kad, nežūrint okupa-

cinės kariuomenės Lietuvoje, rinkimai buvo pakankamai laisvi išreikšti daugumos valią. Išrinktoji Aukščiausioji taryba visai teisėtai, vienbalsiai, vos šešiem susilaikius, paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomybę.

Didžiausiam lietuvių tautos skausmui abejingumo smūgius sudavė didžiosios valstybės – Amerika, Anglija, Kanada ir kitos, įvairiais būdais pasakydamos "pažiūrėsimė" ir tada "paskelbsimė" pripažįstą.

To Sovietų Sąjunga telaukė ir tuoj apkaltino Lietuvą "ardant" Sovietų Sąjungą. Pastarosios Aukščiausioji taryba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą pasmerkė ir savo sprendimą padarė 1990 m. kovo 15 d. Vis dėlto M. Gorbačiovas, norėdamas parodyti pasauliui savo "gerus" norus, padėjo "atitaisyti Lietuvos klaidą" taikiu būdu. Tas jo "taikumas" pasireiškė ultimatumu per tris dienas paklusti Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios tarybos nutarimui.

Tokie kraštai, kaip Amerika, kuri metai iš metų kartoją, kad ji nepripažįstanti neteisingo Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, geriau panorą nekenkti Gorbačiovo imperijai negu laikytis savo pažadų. Čia jai buvo proga parodyti Sovietų Sąjungai, kad Lietuva tikrai atsisakė ir ateina į nepriklausomą tautų šeimą. Ši gėda Ameriką, Angliją, Kanadą ir daugelį kitų valstybių persekios ilgus metus. Tačiau Lietuvos kova apginti nepriklausomybę gali užsistoti ilgesnį laiką ir pareikalauti papildomų aukų. (Bus daugiau)

Plevėsavo šimtai trispalvių

Juodojo kaspino dienos komiteto suorganizuota demonstracija kovo 31 d. Toronto miesto rotušės aikštėje sutraukė apie tris tūkstančius dalyvių. Kadangi demonstracijos tikslas buvo paremti Lietuvos nepriklausomybę, tai joje ir dalyvavo daugiausia lietuvių su šimtais vėliavų ir vėliavėlių bei daugybe plakatų. Minioje plevėsavo ir kitų tautybių vėliavos: estų, latvių, ukrainiečių, lenkų, čekoslovakų, kroatų, kanadiečių ir kitų. Po Kanados himno prasidėjo apie dvi valandas trukusi prakalbų programa, kuriai vadovavo Erikas Blums. Kalbėjo: Juodojo kaspino k-to pirm. Markus Hess, parlamentaras Jesse Flis, Lietuvos garbės konsulas H. Lapas, Etobicoke miesto atstovas P. Boyer, ukrainiečių Rukh organizacijos atstovė J. Morosha, KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičius, NDP (Ontario provincijos Naujųjų demokratų partijos vadas) Bob Rae, vasario 24 d. rinkimų metu lankęs Lietuvoje, Toronto miesto tarybos narys Ch. Korwin-Kuczynski, čekų atstovas J. Hasek, ukrainiečių – Y. Shymko ir latvių – dr. Šilins. Buvo platinamos tautinių spalvų sagys su SOS užrašu, dalinami įvairūs priešsovietiniai spaudiniai, pardavinėjami suvenyriniai marškinėliai. Demonstracija buvo rodoma šeštadienio vakaro televizijos programose, paminėta radijo žiniuose ir gana plačiai aprašyta ir pailiustruota visuose Toronto dienaščiuose. S.

A+A

KONSTANCIJAI KAMINSKIENEI

mirus,

jos sesutei MARYTEI KAZLAUSKIENEI, parapijos choro narei, ir visiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

A+A

KONSTANCIJAI KAMINSKIENEI

mirus, jos vyrui BRONIUI, broliams – VINCUI ir JUOZUI KĘŽINAIČIAMS, sesutei MARIJAI KAZLAUSKIENEI, pusseserei ANASTAZIJAI PETKEVIČIENEI reiškiau gilią užuojautą –

Malvina Kasperavičienė

PADĖKA

Mylimai žmonai ir mamai

A+A

KONSTANCIJAI KAMINSKIENEI

1990 m. kovo 5 d. iškeliauvus iš šio pasaulio,

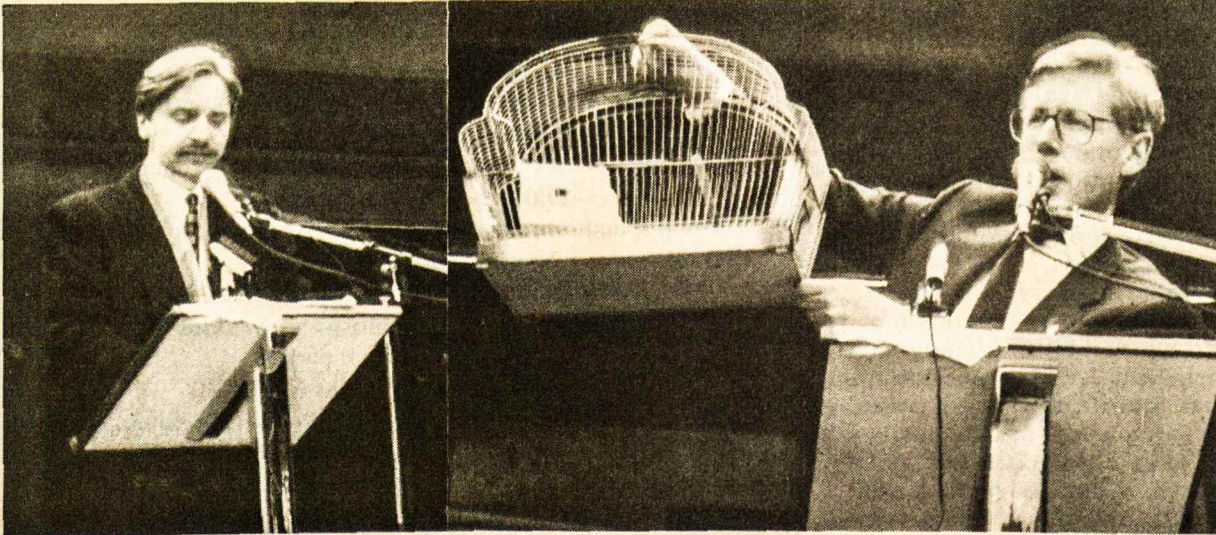
nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už velionės lankymą namuose ir ligoninėje, suteikiant ligonei paguodą, už Mišias, jautrų pamokslą šventovėje bei palydėjimą į kapines.

Labai ačiū A. V. Paulioniams už giesmes šventovėje. Dėkojame už gėles, Mišių aukas ir aukas Kanados lietuvių fondui. Nuoširdi padėka karsto nešėjams.

Dėkojame už užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje. Nuoširdi padėka mieloms ponioms už pyragus ir B. Stanulienai už paruoštus pietus.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už visokeriopą pagalbą. Niekados neužmiršim jūsų nuoširdumo šioje skaudžioje liūdesio valandoje.

Vyras Bronius, dukterys – Aldona ir Jūratė su šeimomis

Ivairių tautybių demonstracijoje kovo 31 d. Toronto rotušės aikštėje kalba ALGIS PACEVIČIUS – KLB valdybos pirmininkas, BOB RAE – Ontario parlamento opozicijos ir NDP vadas

Nuotr. Vyt. Balčiūno

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos sesija, kurioje 1990 m. kovo 11 d. buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas

Atnaujintos nepriklausomybės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

A K T A S

DRI. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS ATSTATYMO

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir įskilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais avetimos Jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir 1920 m. rugpjūčio 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoję teisinės galios ir yra Lietuvos Valstybės konstituciniai pamatai.

Lietuvos valstybės teritorija yra vieninga ir nedaloma, joje neveikia jokios kitos valstybės konstitucija.

Lietuvos valstybė pabrėžia savo ištikimybę visuotinai pripažintoms tarptautinėms teisės principams, pripažįsta sienų neliečiamumą, kaip jis suformuluotas 1975 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo Helsinkyje Baigiamajame akte, garantuoja smogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kaip suvereninių galių reikėja šiuo aktu pradeda realizuoti vieną Valstybės suverenitetą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKASLIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS SEKRETORIUS

Vilnius, 1990 m. kovo 11 d.

[Handwritten signatures and stamps of the Lithuanian Independence Movement Assembly members, including names like Vytautas Landsbergis, Algimantas Norvilas, and others.]

Kreipimės į parlamentarus

Pateikiame sarašą ir telefonų numerius Kanados parlamento narių, kurių apylinkėse gyvena lietuviai. Prašome kiekvieną lietuvių skambinti savo parlamentariui, palikti savo pavardę ir telefono numerį, prašyti, kad jis susirytų su Brian Mulroney ir Joe Clark, reikalaujamas, kad Lietuvai būtų suteiktas pilnas diplomatinis pripažinimas — "full diplomatic recognition to the government of Lithuania".

Hon. Harvie Andre, (PC) 403-228-4464
Calgary Centre
Al Johnson, (PC) 403-289-7164
Calgary North
Alex Kindy, (PC) 403-248-5357
Calgary Northeast
Lee Richardson, (PC) 403-279-8825
Calgary Southeast
Barbara Sparro, (PC) 403-253-0111
Calgary Southwest
Jim Hawkes, (PC) 403-286-2758
Calgary West
Ross Harvey, (NDP) 403-495-6688
Edmonton East
Hon. Steven Paproski, (PC) 403-473-5943
Edmonton North
Murray W. Dorin, (PC) 403-484-5599
Edmonton Northwest
David Kilgour, (PC) 403-469-9890
Edmonton Southeast
James Edwards, (PC) 613-992-3046
Edmonton Southwest
Scott Thorkelson, (PC) 613-995-5711
Edmonton-Strathcona

Blaine Thacker, (PC) 403-320-2692
Lethbridge
Robert Porter, (PC) 403-527-1867
Medicine Hat

BRITISH COLUMBIA
Svend J. Robinson, (NDP) 604-299-4022
Burnaby-Kingsway

Mary Collins, (PC) 613-996-7239 (Ottawa)
Capilano-Howe Sound

Stan Wilbee, (PC) 604-946-5858
Delta

Chuck Cook, (PC) 604-980-6781
North Vancouver

Jim Karpoff, (NDP) 604-581-2797
Surrey North

Beno Friesen, (PC) 604-596-1033
Surrey-White Rock

Kim Campbell, (PC) 604-666-8888
Vancouver Centre

Margaret Ann Mitchell, (NDP) 604-253-2646
Vancouver East

Right Hon. John Turner, (Lib.) 604-324-3553
Vancouver Quadra

Hon. John A. Fraser, (PC) 604-261-8158
Vancouver South

David Bjornson, (PC) 204-983-0956
Selkirk

Rey Pagtakhan, (Lib) 613-995-7407
Winnipeg North

David Walker, (Lib) 613-992-5312
Winnipeg North Centre

John Harvard, (Lib) 204-832-9295
Winnipeg St. James

Dorothy Dobbie, (PC) 613-996-9726
Winnipeg South

Hon. Lloyd Axworthy, (Lib) 204-452-4146
Winnipeg South Centre

William Blaikie, (NDP) 204-669-3840
Winnipeg Transcona

ONTARIO
Hon. John McDermid, (PC) 416-457-9834
Brampton

Harry Chadwick, (PC) 416-792-2513
Brampton-Milton

Dennis Mills, (Lib) 416-462-3250
Broadview-Greenwood

William Kempling, (PC) 416-632-0196
Burlington

Pat Sobeski, (PC) 519-623-6031
Cambridge

Stan Keyes, (Lib) 416-627-3934
Hamilton West

Hon. Shirley Martin, (PC) 416-664-2356
Lincoln

Joe Fontana, (Lib) 519-663-9777
London East

Terry Clifford, (PC) 519-666-8788
London-Middlesex

Hon. Tom Hockin, (PC) 519-679-8177
London West

William Attewell, (PC) 416-493-1994
Markham

Albina Guarnieri, (Lib) 416-566-0009
Mississauga East

Donald Blenkhorn, (PC) 416-278-6165
Mississauga South

ONTARIO
Bob Horner, (PC) 416-484-4350
Mississauga West

Eugene Bellemare, (Lib) 613-995-6216
Carleton-Gloucester

Hon. Charles Caccia, (Lib) 416-654-8048
Davenport

Alan Redway, (PC) 416-759-1474
Don Valley East

Barbara Greene, (PC) 416-493-1994
Don Valley North

Hon. John Bosley, (PC) 416-482-8072
Don Valley West

Joseph Volpe, (Lib) 613-992-6361
Eglinton-Lawrence

Jerry Pickard, (Lib) 519-322-2233
Essex-Kent

Steven Langdon, (NDP) 519-966-0856
Essex-Windsor

Hon. Michael Wilson, (PC) 416-239-3056
Etoibicoke Centre

Patrick Boyer, (PC) 613-992-5036
Etoibicoke-Lakeshore

Roy MacLaren, (Lib) 416-747-6003
Etoibicoke North

Sheila Cops, (Lib) 416-547-7040
Hamilton East

Beth Phinney, (Lib) 416-574-3331
Hamilton Mountain

Geoff Scott, (PC) 416-627-3934
Hamilton-Wentworth

Stan Keyes, (Lib) 416-577-1070
Hamilton West

Hon. Shirley Martin, (PC) 416-664-2356
Lincoln

Joe Fontana, (Lib) 519-663-9777
London East

Terry Clifford, (PC) 519-666-8788
London-Middlesex

Hon. Tom Hockin, (PC) 519-679-8177
London West

William Attewell, (PC) 416-493-1994
Markham

Albina Guarnieri, (Lib) 416-566-0009
Mississauga East

Donald Blenkhorn, (PC) 416-278-6165
Mississauga South

ONTARIO
Bob Horner, (PC) 416-484-4350
Mississauga West

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio KREIPIMASIS į JAV senatorius ir kongreso narius

GERBIAMIEJI SENATORIAI IR KONGRESO NARIAI,

Vykdydami Lietuvos gyventojų valią, mes, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nariai, rinkimuose išrinkti, nes pasisaikėme už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kad tęstume jos valstybingumą ir grįžtume į Europos laisvųjų tautų šeimą. Ir mes tai padarėme. Bet dabar Lietuvos laisvė yra dideliame pavojuje.

Todėl šiuo norėčiau visiškai aiškiai pareikšti:

Parama Lietuvai yra parama Rytų Europos laisvei ir demokratijai. Nėra abejonės, kad šioji parama pagelbėtų ir ponui Gorbačioviui – neleistų jam labai suklysti.

Atstatytos Lietuvos vyriausybės pripažinimas, ko mes ir prašome, būtų labai svarbus žingsnis taikos stiprinimui visame pasaulyje. Jausdamiesi savo dvasia pajėgūs, bet be ginklų rankose, mes tikimės jūsų pagalbos šioje sunkioje kovoje su militarizmu ir agresija už taiką ir teisėtumą.

Jo Eminencijos Lietuvos Kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir vyskupų PAREIŠKIMAS Aukščiausiajai Lietuvos Tarybai

Lietuvos Katalikų Bažnyčia, išreikšdama mūsų tautos daugumos nuotaikas, šiandien savo dvasia jungiasi su tais, kurie džiaugiasi Lietuvos valstybės atstatymu.

Mes, Lietuvos vyskupų konferencijos nariai, visų katalikų vardu pareiškiame visišką pasitikėjimą ir paramą tiems, kurie yra Dievo pašaukti ir žmonių patikėti vadovauti Lietuvos respublikai.

Mes tikime, kad jūs šiomis likiminėmis dienomis jaučiate dr. Jono Basanavičiaus, Antano Smetonos ir kitų mūsų tautos didvyrių dvasią, visų tų, kurie 1918 metais atstatė Lietuvos nepriklausomybę, sujungė tautą ir ją pažadino kūriniui darbui bei kovai su visais tais, kurie ir vėl siekia mūsų tautos pavergimo.

Mes išeiname prieš juos, kaip mažos išrinktosios tautos Dovydas, be ginklų prieš ginkluotus, sukurti nepriklausomą Lietuvą. (LIC)

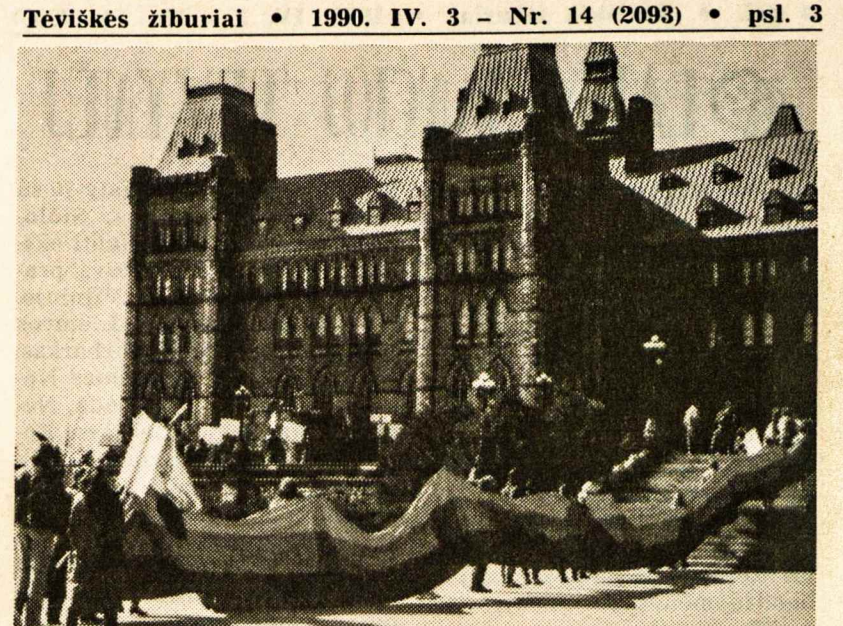
Kaunas, 1990 m. kovo 31 d.

Lietuvių jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais, demonstruoja kovo 26 d. Otavoje už Lietuvos nepriklausomybę. Nuotr. R. Paulionio

Beryl Gaffney, (Lib) 613-990-8827
NepeanRobert Nicholson, (PC) 416-358-3649
Niagara FallsHon. Otto Jelinek, (PC) 416-844-4333
Oakville-MiltonRene Soetens, (PC) 416-686-0432
OntarioHon. Ed Broadbent, (NDP) 416-723-2381
OshawaMac Harb, (Lib) 613-992-7191
Ottawa CentreJohn Manley, (Lib) 613-992-3269
Ottawa SouthJean-Robert Gauthier, (Lib) 613-233-6352
Ottawa-VanierMarlene Catterall, (Lib) 613-990-7720
Ottawa WestJesse Flis, (Lib) 613-992-2936
Parkdale-High ParkHon. David MacDonald, (PC) 416-929-9845
RosedaleKen Atkinson, (PC) 613-995-1013
St. CatharinesHon. Barbara McDougall, (PC) 416-653-9303
St. Paul'sKen James, (PC) 519-336-9131
Sarnia-LambtonSteve Butland, (NDP) 613-992-2922
Sault Ste. MarieJim Karygiannis, (Lib) 416-321-5454
Scarborough-AgincourtPauline A. Browes, (PC) 416-751-7400
Scarborough CentreBob Hicks, (PC) 416-439-9552
Scarborough EastDerek Lee, (Lib) 416-299-7888
Scarborough-Rouge RiverTom Wappel, (Lib) 613-995-0284
Scarborough WestEdna Anderson, (PC) 705-737-2361
Simcoe CentreDiane Marleau, (Lib) 705-673-7107
SudburyIain Angus, (NDP) 807-623-4214
Thunder Bay-AtikokanJoe Comuzzi, (Lib) 613-996-4792
Thunder Bay-NipigonDan Heap, (NDP) 416-967-3729
Trinity-SpadinaGilbert Parent, (Lib) 416-788-2204
Welland-St. Catharines-ThoroldJim Peterson, (Lib) 416-232-2858
WillowdaleHoward McCurdy, (NDP) 519-948-6441
Windsor-Lake St. ClairHon. Herb Gray, (Lib) 519-252-3445
Windsor WestHon. Robert Kaplan, (Lib) 416-630-6683
York CentreMarizio Bevilacqua, (Lib) 613-996-4971
York NorthJohn E. Cole, (PC) 416-853-5753
York-SimcoeJohn Nunziata, (Lib) 416-565-6212
York South-WestonSergio Marchi, (Lib) 416-743-3153
York West

QUEBEC

Right l'Hon. Brian Mulroney, (PC) 418-296-4111
CharlevoixVincent Della Noce, (PC) 514-661-0604
Duvernayl'Hon. Lucien Bouchard, (PC) 418-668-0721
Lac-Saint-JeanPaul Martin, (Lib) 514-367-3396
LaSalle-EmardJean-Claude Malepart, (Lib) 514-524-0752
Laurier-Sainte-MarieGuy Ricard, (PC) 514-682-1891
LavalCarole Jacques, (PC) 514-642-1252
MercierSheila Finestone, (Lib) 514-739-2201
Maunt Royall'Hon. Warren Allmand, (Lib) 514-489-8703
Notre-Dame-de-Gracel'Hon. Andre Ouellet, (Lib) 613-995-8872
Papineau-Saint MichelBenoit Tremblay, (PC) 514-729-5342
RosemontMarcel Prud'homme, (Lib) 514-277-5070
Saint DenisDavid Berger, (Lib) 514-845-1101
Saint-Henri-WestmountAlfonso Gagliano, (Lib) 514-256-4548
Saint-Leonard

Didžiulė Lietuvos tautinė vėliava prie Kanados parlamento rūmų kovo 26 d. lietuvių demonstracijoje

Jaunimo demonstracija Otavoje

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos organizuojamos vigilijos Otavoje prie parlamento rūmų atidarymui iš Toronto suorganizuoto visos autobusų lietuvių. Dauguma – "Gintaro" ir "Atžalyno" ansamblių jaunimas su tautiniais drabužiais. Buvo ir keletas vyresniųjų. Visi jie veteranai – demonstrantai, taip sėkmingai demonstravę 1988 m. Otavoje prie sovietų ambasados. Išvyką suorganizavo Juozas ir Rita Karasiejai, o jai vadovavo Giedra Paulionienė. Autobusą apmokėjo KLB valdyba. Demonstrantai, kaip įprasta, autobuse pasimeldė už Lietuvą ir demonstracijos sėkmę, visi bendrai sukalbėdami Rožinį.

Otavoje demonstracijos tvarką koordinavo dabar Otavoje gyvenanti buvusi torontietė Rita Rudaitytė. Atvyko automobilis jaunimo iš Montrealio, ir susirinko daugelis Otavos lietuvių. Vieni nešė plakatus, kiti lietuviškas vėliavas. Didžiausią įspūdį padarė iš Toronto atsivežta 50' ilgio trispalvė, kurią ištįstai nešė ilga virtinė demonstrantų.

Susirinkusius į vigilijos atidarymą 3 v.p.p. pasveikino daug kartų jau Lietuvos reikalų parlamente kalbėjęs jo narys Josse Flis ir padarė lietuvių, pažadėdamas daryti visą, ką galės dėl lietuvių naujosios vyriausybės tarptautinio pripažinimo. Vėliau, per langą pastebėjusi demonstrantus, atbėgo pasveikinti viena parlamentare iš Hamiltono. Ji klausinėjo, ar yra hamiltonie-

čių? Deja, hamiltoniečių nebuvo. Demonstraciją filmavo keletas televizijos stočių ir su daugeliu demonstrantų kalbėjosi didžiųjų Otavos laikraščių atstovai. Buvo puiki progą nušviesti Kanados visuomenei Kanados valdžios dviveidiškumą ir baimę remti demokratiškumą ir taikingu keliu Lietuvą vedančią naująją Lietuvos vyriausybę. Apie 4 v.p.p. visi, tautiniai draubūziais apsirengę gintariečiai ir atžalniečiai, nužygiavo į parlamento sesiją, kurioje savo aprangą atkreipė visų parlamentarių dėmesį.

Torontiečiai savo demonstraciją užbaigė 5 v.p.p. ir išvyko pavalgyti bei atsigalvinti pas Otavoje gyvenančius buvusius torontiečius – Gediminą ir Danutę Sakus. Ten jie buvo labai šiltai priimti ir pavašinti. Reikia pastebėti, kad visi otaviečiai lietuvių labai nuoširdžiai priima ir naktinėje suteikia visiems iš kitur atvykusiesiems demonstruoti lietuviams. Apie 6.30 v.v. torontiečių autobusas patraukė namų link, Torontą pasiekė 12 v. naktį.

Vyresnieji tikrai buvo sužavėti savuoju jaunimu, kad jis taip nuoširdžiai ir pasiaukojančiai jungiasi į demonstracijas ir, pasimainydami būreliais, budi šaltįje prie parlamento rūmų Otavoje, laukdami, kada Kanados valdžia susipras ir suteiks Lietuvos valdžiai diplomatinį pripažinimą. KJS

Kanados lietuvių jaunimo organizuota demonstracija kovo 26 d. Otavoje. Kalba Kanados parlamento narys JESSE FLIS, šalia jo lietuvių visuomenės veikėjas inž. JUOZAS DANYŠ. Nuotr. R. Paulionio

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išeivijoj!"**

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

SENTIKIŲ ŽURNALAS

Lietuvos sentikiai, seniau vadinti pravoslavais, prieš II D. karą Kaune leido žurnalą "Kitež grad" ("Kitežo miestas"). Jo leidybą dabar atgaivino Lietuvos sentikių aukščiausioji taryba, skaitytojus žadanti su pažindinti su sentikystės istorija Rusijoje ir Lietuvoje, nūdienos sentikių religinio gyvenimo. Lietuvoje sentikiai įsikūrė prieš trejetą šimtų metų. Šiuo metu čia yra įregistruotos keturios religinės sentikių bendruomenės, o iš viso jų yra 53.

ŽURNALISTŲ SĄSKRYDIS

Laisvę atgavusi Lietuvos žurnalistų sąjunga birželio 29-30 d.d. Vilniuje rengia forumą pavadinimą pasaulinių lietuvių žurnalistų sąskrydį. Forumui yra pasirinktas šūkis "Laisvas žodis — laisva Lietuva". Kvietimus išseivijos žurnalistams ir laikraščių redaktoriams atsiuntė Lietuvos žurnalistų sąjungos pirm. Domas Šniukas. Deja, daugeliui tie kvietimai jau pavėluoti. Daug gerų išseivijos žurnalistų nusiskynė mirtis, daug jų su nuovargio našta įsijungė į pensininkų gretas, o kiti dirba paskutinėmis jėgomis, neturėdami laiko sąskrydžiams. Forumo dalyviai turės atvykti savo lėšomis. Dviejų savaitių viešbučio ir pragyvenimo išlaidas Vilniuje apmokės Lietuvos žurnalistų sąjunga. Pageidaujantieji galės gyventi pas gimines arba žurnalistų šeimos. Forumo reikalais rūpinasi organizacinis komitetas: pirm. V. Kavaliauskas, sekr. J. Bulota, jn., nariai — E. Butkus, A. Jeskelevičius, V. Katilius, V. Kazakevičius, Č. Kudaba, A. Kusta, R. Ozolas, R. Paprečkas, B. Raguošis, D. Šniukas, R. Valatka. Organizacinio komiteto adresas: 232600 Vilnius, Vilniaus 35, Lietuvos žurnalistų sąjunga. Telex — 261185 LZS, fax — (0122) 221571, telefonas (0122) 611790.

FORUMO RENGINIAI

Forumo pranešimams jau pasiūlytos penkios pagrindinės temos: "Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos istorija (Tėvynėje ir svetur)", "Kūrybinės ir profesinės Lietuvos ir lietuvių žurnalistų organizacijos", "Spaudos laisvės problemos", "Spauda ir Lietuvos atgimimas", "Spauda ir lietuvių išseivijoje". Pageidaujama, kad šios temos ribotųsi Lietuvos nepriklausomybės ir pokario metais. Leidžiama pasirinkti ir kitas temas. Neperžengiant pranešimų ribą — penkiolika minučių, pasiskaidymų — septyniolikos. Forumo dalyviai turi užsiregistruoti organizaciniame komitete iki balandžio 15 d., pranešdami savo vardą, pavardę, gimimo metus ir gimtąją, dabartinį savo adresą ir pilietinę. Šie duomenys reikalingi oficialiam iškvietimui. Forumui skirtus pranešimus reikia atsiųsti iki gegužės 15 d. Jų laikoma ir iš forumo negalėsiančių dalyvauti žurnalistų. Visi pranešimai bus įjungti į specialų leidinį. Numatoma surengti išseivijos spaudos, fotografijos, karikatūros ir spaudos grafikos

parodą. Laukiama jos dalyvių su leidiniais ir kūrinių. Siūloma ir 3-4 dienas truksianti ekskursinė kelionė po Lietuvą, pradedama ir baigiama Vilniuje. Maršrutą įjungti Lietuvos miestai: Kaunas, Jurbarkas, Šilutė (galimas ir kelionės Nemunu variantas), Klaipėda, Neringa, Šiauliai, Panevėžys. Forumo dalyviams patariama Vilniun atvykti birželio 26 d., nes čia bus ir kitų įdomių renginių: gražiausios pasaulio lietuvių rinkimai birželio-liepos sandūroje, XIII-ji tautinė Lietuvos dainų šventė liepos 5-8 d.d.

TUKSTANČIAI LAUKTŲ DIENŲ

Lietuvos aukščiausioji taryba savo lemtingąjį posėdį kovo 10, šeštadienį, pradėjo 9 valandą vakaro. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas buvo paskelbtas kovo 11, sekmadienį, kai laikrodžiai rodė 10 valandą ir 44 minutes vakaro. Tarybos narys Stasys Kašauskas apskaičiavo, kad Lietuva šio žingsnio laukė 18.153 dienas. Skaitytojus su istorinio įvykio pradžia kovo 12 d. laidoje supažindina "Lietuvos ryto" korespondentai Aldona Svirbutavičiūtė ir Edmundas Ganusauskas. Prie Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmų skambėjo susirinkusios minios patriotinės dainos, buvo dailiama gelės įeinantiems nariams. Rūmuose visų laukė pastarųjų devejų metų įvykių atspindinčių nuotraukų paroda, įspūdingas dail. Kęstučio Balčikonio batikos darbas — Vytis spalvingame Lietuvos vėliavos fone. Mandatų komisijos pirm. Aloyzo Sakalo pranešimu, Lietuvos aukščiausiojo tarybon tada jau buvo išrinkti 133 nariai — 12 moterų ir 121 vyras. Remiantis negalutiniais duomenimis, jn įsijungė 115 lietuvių, devyni lenkai, penki rusai, vienas žydas ir vienas latvis. Vilniuje buvo išrinkti 62 nariai, Kaune — 22, Klaipėdoje — 7, Panevėžyje — 3, Šiauliuose — 4, rajonuose — 33. Profesinių požiūriu Lietuvos aukščiausioji taryba turi 28 inžinierius, 17 teisininkų, 13 ekonomistų, 10 pedagogų, septynis agronomus, šešis gydytojus ir šešis žurnalistus. Apytikrius statistinius duomenis savo pastaba papildė "Lietuvos ryto" korespondentai A. Svirbutavičiūtė ir E. Ganusauskas. Pasak jų, penktadalis Lietuvos aukščiausiosios tarybos narių yra su barzdomis. Jiedu skaitytojų vardu pasveikino poetą ir rašytoją Justiną Marcinkevičių, kovo 10 d. šventusį šešiasdešimtąjį gimtadienį, statistikon įsiriaviusių amžiaus šešiasdešimtmečio sukaikimi. Tarybos prezidento pirmininku buvo pasiūlyti keturi kandidatai — Algirdas Brazauskas, Vytautas Landsbergis, Kazimieras Motieka ir Romualdas Ozolas. Du paskutiniai atšaukė savo kandidatūras. Rinkimus su 91 gautu balsu laimėjo V. Landsbergis. A. Brazauskas gavo 42 balsus. Pirmininko pavaduotojais buvo išrinkti Bronius Kuzmickas, Kazimieras Motieka ir Česlovas Stankevičius, sekretoriai — Liudvikas Sabutis.

V. Kst.

Vasario 16-sios minėjimas Otavoje. Nuotraukoje iš kairės KLB Otavos apylinkės valdybos pirm. VYT. RADŽIUS atidaro minėjimą. Otavos dainos vieneto dainininkės atlieka meninę programą

Hamilton, Ontario

AUKOS KANADOS LIETUVIŲ FONDUI. A.a. Antano Žemaičio atminimui, reikšdami užuojautą šeimai, aukojo: \$40 — S. J. Pyragiai, \$25 — V. Stanaitienė; \$20 — A. S. Karnai, A. D. Jankūnai, V. Lukoševičienė, L. E. Klevai, F. P. Krivinskai, E. Šeiriui; \$10 — M. Choro-manskienė su šeimai ir A. Mačiulaitienė. A.a. Kęstučio A. Lesčiaus, penkerių metų mirties priminimui, tėvai A. J. Lesčiai aukojo — \$50. Dėkojame už aukas. **KLF**

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto surengta Kaziuko mugė praėjo su dideliu pasisekimu. Loterija pasižymėjo lietuviškų audinių gausumu. Salę poše 40-ties metų skautiškos veiklos nuotraukos, skautiškos ženklių ir darbų parodėlė. Kadangi tuo pat laiku vyko demonstracija ir parašų rinkimai Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo reikalui, tai ir mugės lankytojų buvo daug, net ir kita-taučių, remiančių mūsų nepriklausomybės siekius. Ypač malonu buvo matyti daug jaunimo ir jaunų šeimų su vaikais. Kaziuko mugės renginys pareikalauja daug pastangų ir pagalbos. Nuosirdiai dėkojame nepaistantiems šeiminiškai p. Deksnienė ir jos talkininkams, tėvams ir visiems, kurie darbu prisidėjo prie mugės sėkmės. Skautiška padėka už daiktus loterijoms ir pinigus: p. Liaukui už \$50, p. Pakalniškienėi ir p. Stukienėi, aukojusioms po \$20. Liko daug neatsiimtų vertingų laimikių. Skelbiame laimingųjų bilietų paskutinius 4 numerius: mėlynai — 9373 ir 9467; geltonai — 4162 ir 4078; raudoni — 8137 ir 7926; žali — 6928, 6903, 6905 ir 6650; violetiniai — 9611, 9984 ir 9587. Atsiimti pas D. Gutauskienę, tel. 529-6982.

Balandžio 29, sekmadienį, Sv. Jurgio progą, Hamiltone įvyks skautiškos 40-ties metų sukakties minėjimas. Kvietiname buvusius "Širvintos ir Nemuno" tunto vadovus, skautus-tes, rėmėjus, tėvus ir visus skautiška veikla tebesidomiuojančius. Dalyvausime organizuotai 10.30 v.p. pamaldose, po to 11.30 v.p. iškilminga sueiga su pritaikyta programa parapijos salėje. Baigsime vaisėmis.

"Širvintos-Nemuno" tunto vadija **St. Catharines, Ont.**

KLB NIAGAROS APYLINKĖS susirinkimas-protesto demonstracija įvyko kovo 25, sekmadienį, tuoj po pamaldų. Mišias už Lietuvą atnašavo klebonas kun. Kęstutis Butkus, OFM. Demonstracinę iškelta nauja gėdinga sovietinės Rusijos agresija, nukreipta prieš neseniai paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę.

Kun. Kęstutis Butkus, OFM, savo taikliai pamokslu nurodė sovietinių rusų daromą mūsų tautai begalinę skriaudą ir ragino tvirta malda bei tikėjimu išlaikyti tautos laisvės kovą iki nebetolimos visiškos pergalės. Tuoj po pamaldų vyko pasitarimas, kurio metu bendruomenės pirm. A. Šetikas painformavo apie organizacijų pasitarimą Toronte. Dvi gerai paruoštos priešsovietinės rezoliucijos buvo priimtos visų susirinkusių. Demonstracija baigta Tautos himnu, gerbiant organizacijų vėliavoms. Demonstraciją suorganizavo bendruomenės pirm. A. Šetikas ir S. Šetkus. Pavergti tautų organizacijos pirmininkas.

TIKINČIAJAI LIETUVAI vėl suaukota \$1660. Garbė nedidelei kolonijai.

IS LIETUVOS ATVYKO Felicijos Janušonienės brolis ir jo dukta.

MIRĖ a.a. GENOVAITĖ DARAS-KIENĖ, palikusi dvi seseris ir tris sūnus su šeimomis ir a.a. Ona Šarūnienė, gyvenusi netolima Niagara-On-The-Lake miestelyje. Pastaroji testamentu paliko \$2000 Kanados lietuvių fondui. Kor.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Įspūdingos demonstracijos

OTTAWA, ONTARIO. 1990 m. kovo 24, šeštadienį, Otavos lietuviai surengė demonstracijas prie sovietų ambasados Otavoje, protestuodami prieš sovietų pradėtus karinių dalinių manevrus, grasinančius sustabdyti Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės veiklą bei sugniužinti nepriklausomybės atstatymą. Apie 90 asmenų su keliasdešimt plakatu demonstravo daugiau pusantros valandos, dainavo patriotines dainas ir užbaigė Lietuvos himnu. Kanadiečių spaudos dėmesį atkreipė įrašai: "What happened to Glasnost?", "The evil empire strikes back", "Stop harassing an independent Lithuania".

Atkreiptas spaudos ir televizijos dėmesys

Didžiųjų televizijos kanalų reporteriai iš CTV ir GLOBAL naktinėse laidos šalia vaizdų perdavė pasikalbėjimų ištraukas su A. Eimantu ir R. Rudaityte apie dainą "Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus...". "Dienraštis "Ottawa Sun" įdėjo nuotrauką ir žurnalistų — J. Bain ir A. Brown komentarus bei pokalbį su Lietuvių Bendruomenės atstovais. Žinoma, žurnalistų pagrindinis klausimas buvo, kodėl demonstruojate? Atsakymai: "Mes labai bijome, kad neįvyktų kraujo praliejimo (A. Eimantas), "Mes norime, kad Sovietų ambasadorius praneštų mūsų nuotakas

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBDAIMI a.a. STASĖ GENDRENIENE, jos atminimui vietoje gėlių aukojo: "Tėviškės žiburiams": \$15 — J. Jurenas; \$10 — A. Kleckienė; \$5 — K. Šimutienė, V. Galeckas; **Kanados lietuvių fondui:** \$10 — J. Jurenas; **Tautos fondui:** \$10 — A. Vieratienė, G. Rugienius, J. Vitas, J. Jurenas.

Nuosirdi padėka aukotojams. **TF įgaliotinis**

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD. REALTOR

2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELE MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 637-2376 Namų tel. 389-4242

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvui "Talka"

reikalingas raštinėje tarnautojas-ja.

Pastovus darbas, geras pradinis atlyginimas su greitu algos pakėlimu. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas.

Taip pat pranešame, kad vasaros metu priimsime dirbti studentą. Norintieji dirbti "Talkos" raštinėje, turi būti baigę 12 klasių, moką lietuvių ir anglų kalbas. Prašymus įteikti "Talkos" raštinėje darbo metu.

"Talkos" valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždarė.

AKTYVAI PER 32 MILLIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8%
kasd. pal. taupymo s-ta 7.5%
90 dienų indėlius 10.5%
1 m. term. indėlius 11.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 8.75%
RRSP ir RRRIF 1 m. 11.5%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 16%
nekiln. turto pask. 1 m. 13%
nekiln. turto pask. 2 m. 12.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Ohio lietuvių gydytojų draugija, pasižymėjusi metinėmis kultūros premijomis, išsirinko naują valdybą, sausio 28 d. pasiskirsčiusią pareigoms. Ją dabar sudaro: pirm. Dainius Dugėsys, vicepirm. Juozas Šonta, sekr. Algis Skrinskas, izd. Vytautas Maurutis ir narė Anelė Juškenienė.

Niujorko kredito unijos "Kasa" namuose atidarytas vienintelis lietuviškas restoranas šiame mieste. "Baltijos" restoraną įrengė Zenonas Jūrys, o jam vadovauja dukra Daiva Jūrytė. Gražaus įrengimo darbai užtruko ilgokai, bet sausio 14 d. lietuviškame "Baltijos" restorane jau buvo atšvęsta žymaus visuomenininko Romo Kezio 60 metų amžiaus sukaktis. Savininkai kviečia apsilankyti lietuviams, nes jų čia laukia lietuviški maisto patiekalai, kieme esanti vieta automobiliams. Adresas: 86-21 114th Street, Richmond Hill, NY 11418. "Baltija" atdara nuo 11.30 v.r. iki 9 v.v. Tad klientų laukia tik priešpiečiai ir pietūs. Keistokai skambą skelbimas "Darbininke", pranešantis, kad pirmadieniais "Baltija" uždaryta. Atrodo, šeimui neturintiems lietuviams tą dieną siūloma pasninkauti ar pasirinkti kitą restoraną.

Ateitininkų federacijos valdybos posėdis vasario 17 d. įvyko Ateitininkų namuose Lemonte. Dalyvavo beveik visi valdybos nariai, Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos narys Audrius Polikaitis ir Ateitininkų sėdraugių sąjungos centro valdybos atstovai dr. Arūnas Liulevičius. Pasidžiaugta MAS centro valdybos "Dainavos" stovyklavietėje surengtais žiemos kursais, susilaukusiais beveik 50 moksleivių. Garbės nariais buvo paskelbti dr. Dalia Katičiūtė-Boydston ir dr. Vytautas Vygantas, paruošę ideologinę žiemos kursų programą. Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis posėdžio dalyvius supažindino su atgijusia Lietuvos ateitininkų veikla. Lietuvos ateitininkų federacijai vadovauja valdybos pirm. dr. Arvydas Žygas. Šiuo metu ateitininkams į Lietuvą siunčiama įvairi literatūra. Kiekvienoje vyskupijoje ateitininkai ten turi savo tarybas. Tad būtų gražu višoms vyskupijoms parūpinti "Ateities" komplektų, kuriais galėtų pasinaudoti didelis skaičius ateitininkų. Siemad daug išseivijos lietuvių ruošiasi vykti į Trylikąją tautinę dainų šventę Vilniuje liepos 5-8 d.d. Tačiau išseivijos ateitininkai turės normalias savo stovyklas "Dainavoje": moksleiviai ateitininkai — liepos 22 — rugpjūčio 5 d.d., jaunieji ateitininkai — liepos 1-15 d.d., sendraugiai — rugpjūčio 15-22 d.d. Studijoms bus skirtas Darbo šventės savaitgalis.

Australija

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio buvo pakvietas ALB krašto valdybos pirm. Juozą Malskytį atvykti Vilniui į naujai išrinktos Lietuvos aukščiausiosios tarybos lemtingąjį posėdį. Jos užsienio reikalų ministerija kvietimą ir vizą trijų savaitių viešnagės teleksu buvo išsiuntusi Sovietų Sąjungos ambasada Kanberoje. Ji laiku nepainformavo J. Maksvyčio, o kai jis pats pradėjo kvietimo ir vizos ieškoti, emėsi išsisukinėjimo taktikos. Aiškinosi, kad kvietime nebuvo J. Maksvyčio adreso ir

telefono. Be to, visa galiojanti tik tris dienas. Ambasada J. Maksvyčioi kelionę pasiūlė atidėti balandžio mėnesiui. Atrodo, vadovai Maskvoje jau žinojo, kad pirmajame Lietuvos aukščiausiosios tarybos posėdyje bus paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, ir nenorėjo šiame posėdyje turėti išseivijos liudininkų.

Prof. inž. Algį Petrą Kabailą, dirbantį Sidnio N.S.W. universitete, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio atstovu Australijoje paskyrė šeimo tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis. Dabar jis jau yra nepriklausomos Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos prezidento pirmininkas. Prof. inž. A. P. Kabaila padarė pagrindinį pranešimą spaudos konferencijoje, kurią Lietuviai namuose kovo 12 d. surengė ALB Sidnio apylinkės valdyba su pirm. Jūrate Reigyte-Fraser. Jis taigpi atsakinėjo į žurnalistų klausimus, informuodamas juos apie Vilniuje paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Žurnalistus spaudos konferencijon buvo atsiuntusios Sidnio televizijos ir radio stotys. Svečiai buvo pavaisinti Lietuvoje pagamintu "Utenos" alumi.

Urugvajus

Urugvajaus lietuvių kultūros draugija vasario 11 d. išsirinko naują valdybą. Ją dabar sudaro: pirm. Lida Petrauskaitė-Olivera, vicepirm. Algirdas Mikelūnas, I sekr. Mariela Aleksejūnaitė, II sekr. Aldona Saulytė, I izd. Marta Cabrera, II izd. Mabel Vidalavičiūtė, nariai Pranas Baliukonis ir Bronė Zupkienė. Revizijos komisijon įsijungė Vytautas Dorelis, Gvidas Mačanskas, Antanas Zupka ir Bronius Staponis.

Britanija

Londono lietuviai, išgirdę, kad Lietuvos aukščiausioji taryba paskelbė nepriklausomybės atstatymą, kovo 11 d. vakarą susirinko Lietuviai namuose. Ilgu plovimu buvo sutiktas į jų gretas įsijungęs nepriklausomos Lietuvos atstovas Vincas Balickas. DBLS valdybos pirm. J. Alkis į paprašė tarti sveikinimo žodį. Tarp lietuvių buvo ir anglų žurnalistų, atstovavusių radijui ir spaudai. DBLS centro valdyba pasiuntė sveikinimo telegramą Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos prezidentui pirm. Vytautui Landsbergiui, pažadėdama visokeriopą Britanijos lietuvių paramą. DBLS Bradfordo skyriaus valdyba telegrama pasveikino Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos narius, atlikusius istorinį žygį.

Italija

Vasario 16 minėjimas Romoje buvo surengtas Šv. Kazimiero kolegijoje vasario 18 d. Kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus minėjimą pradėjo įvadinio žodžiu, pasidžiaugdamas minėjimui susibūrusiais lietuviais. Pranešimą apie įvykius Lietuvoje padarė Italijos LB valdybos vicepirm. Kazys Lozoraitis, pranašaudamas, kad netrukus bus atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Kun. Sigitas Jurčys minėjimo programon įsijungė keliais Leonard Andriekaus eilėrašciais, kun. Jonas Ivanauskas — dramaturgo Kazio Sajos rašinio ištrauka. Minėjimas baigtas iš Lietuvos gauta vaizdajuoste, supažindinusi su laisvės vedančiais įvykiais.

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

DUODAME 2-JŲ METŲ GARANTIJĄ. Siunčiame video, stereo magnetofonus ir televizorius. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU — didžiausia elektroninių prekių taisyimo įmone Lietuvoje.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. **MUITO NERA.**

ĮVAIRŲS MAISTO SIUNTINIŲ. Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir kt.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. Taip pat galite nurodyti pristatymo dieną. **MUITO NERA.**

PINIGŲ PERVEDIMAS. Palikimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą "dolerinėje" trūkstaų prekių įsigijimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam siuvimo, mezzimo mašinas, telefaksus, **DĖVĖTUS DRABUŽIUS** ir t.t. Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite: **1 (312) 436-7772**

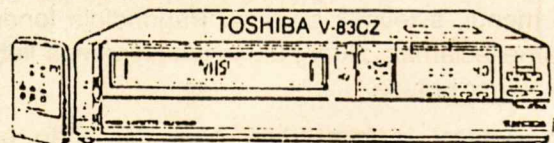
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629 Įstaiga veikia kasdien 9-5 v.v. Šešt. 9-2 v.p.p. Arba susitarus.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

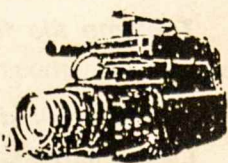
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

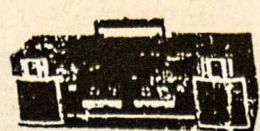
Mes suprantame jus ir jūsų giminiių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikabinti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skaru, šalikų, sportinių batų, kelniių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmo iki šeštadienio 9 v.r. — 5.30 v.p.p.

Kanados Lietuvių Bendruomenės veikla

Kovo 26 d. Toronto Lietuvių namuose atidarytas "Krizės centras", derinantis šiuolaikinę pagalbą Lietuvai. Pasiekiamas skambinant KLB raštinės numeriu (416) 533-3292. Centre gaunamos vėliausios žinios iš Lietuvos ir informacija apie vykdomą veiklą Kanadoje. Suorganizuota plati darbo grupė. "Paramoje" atidaryta speciali sąskaita "Krizės centro" reikalams — numeris 9615. Laukiamas aukų.

KLB krašto valdybos posėdyje su kai kurių institucijų atstovais prof. Romas Vastokas pateikė projektą skelbimo, kuris jau buvo atspausdintas "The Globe and Mail", "Le Devoir" ir "Ottawa Citizen" laikraščiuose. Jame pranešama apie Lietuvos padėtį ir prašoma visų kanadiečių paramos. Skelbimą remia latviai, estai, ukrainiečiai, vengrai, kroatai, japonai, afganistaniečiai, slovėnai, čekoslovakai, rumunai, sikhai, bulgarai. Kanados indėnai ir kitos tautinės grupės. Prašoma į šį skelbimą atkreipti kaimynų ir visų pažįstamų kanadiečių dėmesį.

Jau išplatinta 50.000 atvirlaiskių, adresuotų Kanados ministeriui pirmininkui ir užsienio reikalų ministeriui. Užsakytą dar 50.000, kuriuos bus galima išplatinti artimiausiu laiku.

Numatyta veikla ir "blogiausiai atvejui". Tada Otavoje turėtų įvykti masinės demonstracijos, apie kurias reikėtų pagalvoti apylinkėms. KLB organizuotų bado streiką. Šios ar panašios veiklos klausimu skambinti Mirgai Šaltmiraitėi, tel. (416) 762-0667 arba į "Krizės centrą".

Pagalbą Lietuvai visais įmanomais būdais sparčiai tešiama. Otavoje bandoma kalbėtis su vyriausybės ir parlamento nariais. Kanados lietuvių katalikų centras per dieceziją kreipėsi į visus tikinčiuosius su prašymu melstis už Lietuvą. Kreiptasi į įvairias kanadiečių organizacijas, besirūpinančias tarptautinės taikos klausimais. Jos pažadėjo savo narių tarpe skleisti informaciją apie Lietuvą.

KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičius kartu su kitais baltiečiais atstovais kovo 27 d. dalyvavo spaudos konferencijoje Otavoje. Ryšium su Lietuvos klausimu buvo pateikta Kanados lietuvių pozicija, kurią remia bent 5 milijonai kanadiečių. Po konferencijos A. Pacevičius priėmė užsienio reikalų ministrą Joe Clark, kuriam buvo pareiškta Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio nusivylimas Kanada, pabrėžiant, kad jos laikysena gali nulemti Lietuvos likimą. Į klausimą, ar Kanada pasirodysu pripažinti Lietuvos demokratiską išrinktą valdžią, ministras atsakė neigiamai, nes šiuo metu Lietuvos vyriausybė de facto dar nevaldo krašto teritorijos. A. Pacevičius pareiškė, kad

be Kanados pripažinimo gali tai ir neįvykti. Jis Kanados lietuvių ir kitų 5 milijonų prijauniančių kanadiečių vardu išreiškė nusivylimą Kanados vyriausybės veda ma politika Lietuvos atžvilgiu, primindamas — pripažinimas yra tik valios klausimas. Lietuvių Bendruomenės pirmininkas siūlė kitu būdu paremti Lietuvą. 1. Kanados vyriausybė galėtų užmegzti tiesioginius ryšius su Lietuvos vyriausybės ministerais. Jei pvz. Kanadon atvyktų oficialūs Lietuvos pareigūnas, Kanados vyriausybė jį galėtų tinkamai priimti. 2. Kanada turėtų priešintis Sov. Sąjungos tvirtinimui, kad Lietuvos klausimas yra vidaus reikalas, o iš tikrųjų yra tarptautinis. 3. Kanada turi vengti pasisakymų, kad Lietuvos klausimas bus išspręstas abiejų pusių derybose. Lietuviai pasirodę kalbėtis bet kokių momentu, bet to nenori Maskva. 4. Laukinta Kanados iniciatyva Jungtinės Tautos užvesti Lietuvos bylą, ypač šios organizacijos dekolonizacijos komitete.

Kanados parlamento sesijoje kovo 27 d. Bill Blaikie, NDP parlamento narys, sutiko sudaryti "Lithuanian Watch" komitetą, kuris stebės Lietuvos įvykius

KLB Inf.

Sault Ste. Marie, Ont.

KUN. JONAS STAŠKUS Lietuvos kankinių parapijos klebonas iš Mississaugos ir kun. Edmundas Atkočiūnas, OFM, iš Lietuvos mus aplankė kovo 18 d. Jie Blessed Sacrament šventovėje vedė priešvėlykį susikaupimą. Kun. E. Atkočiūnas, OFM, pasakė įdomų pamokslą, pabrėždamas, kad ir mes čia gyvendami turim didelės įtakos Lietuvos laisvinimo darbuose. Po pamaldų parapijos salėje buvo apylinkės valdybos surengta popietė, kurioje buvo rodoma kun. Jono Staškaus atsižvelgusi garsinė vaizdaižius apie Kauno miestą ir įvairius tautinius šokus. Tuo metu kun. Jonas Staškus aplankė J. Pareigienę, negalėjusią dėl senatvės atsilankyti pamaldose. Be to, visi galėjo asmeniškai pasikalbėti su kun. E. Atkočiūnu, OFM, kuris papasakojo apie gyvenimą Lietuvoje. Kunigus, kaip ir visada, globojo — Albinas ir Antanina Vanagai.

LIETUVOS NERPIKLAUSOMYBES paskelbimo 72-sias metines mūsų apylinkėje paminėjome vasario 16, penktadienį. Tos dienos vakare susirinkome į "Minellius" valgyklos salę vakarienei, kurios metu, apylinkės valdybos pirm. Vyt. Kramilius skaitė paskaitą apie tautiškumą. Taip pat jis rinko aukas KL Bendruomenei Lietuvos laisvinimo vajui. Veikė bufetas, kuriame stropiai darbuosis apylinkės valdybos išd. Jurgis Valas. Prie įėjimo talkino Juozas Malskis. Minėjimas buvo gausus dalyviais iš jaunosios kartos.

Klivlando lietuviai kovo 19 d., nežiūrnt blogo oro, demonstruoja miesto aikštėje

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Winnipeg, Manitoba

A.a. URŠULĖ ŠVILPIENĖ (Vierbickienė) mirė 1990 m. kovo 13 d., sulaukusi 94 m. amžiaus. Vėlionė buvo pašarvota "O'Sullivan Donnelly" laidotuvių namuose ir palaidota kovo 16 d. po gedulinį Mišų iš Blessed Sacrament šventovės Holy Sepulchre katalikų kapinėse šalia pirmojo vyro V. Vierbickio, mirusio 1965 m. Liko liūdintys sūnūs — Viktoras ir Albertas su šeimomis Sudburyje, Fabius, Jonas ir Juozas su šeimomis Sault Ste Marie, sesuo Marija su šeima Floridoje, 23 vaikaičiai ir provaikaičiai.

Vėlionė buvo kilusi iš Subačiaus, Panevėžio apskr. Po I pasaulinio karo atvyko Kanadon, apsigyveno Sault Ste. Marie miestelyje. Ištekėjusi už Vinco Vierbickio, ūkininkavo. Užaugino septynis vaikus. Prieš keliolika metų mirė jos duktė Marija Newman ir prieš ketletą metų sūnus Povilas. Po pirmojo vyro mirties iš kaimo persikėlė gyventi į Sault Ste. Marie miestą ir ten ištekėjo už našlio Boleslovo Švilpos, kuris mirė 1980 m. Gimėnėms ir artimiesiems nuosirdi lietuviška užuojauta.

MŪSŲ LIGONIŲ SKAICIUS dėl senatvės padidėja. Vladas Mockus, kovo 15 d. netekęs samonės, paguldintas į ligoninės intensyvios prižiūros skyrių. Iki šiol jo sveikata nepagerėjo. Stasys Grigelaitis apie vienerius metus gydosi namuose rūpestingos žmonos priežiūroje. Jurgis Skardis, žiemos metu paslydęs, susilaužė blauzdiakaulį, turėjo operaciją. Tikimės, kad žmonos priežiūroje greitai sustiprės. V.V.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC 1044

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS metinis susirinkimas įvyko kovo 4, sekmadienį, po pamaldų šventovės salėje. Parapijos komiteto pirmininkui J. Grabiui negalint dalyvauti, susirinkimui vadovavo Ev. Fedaras, sekretoriavo V. Rutkauskas. Iš klebono prel. J. Bertašiaus pranešimo paaiškėjo, kad parapijos finansinė būklė yra gera. Nuspręsta \$5000 pasiūsti Telšių kunigų seminarijai. Vietos vyskupas A. Exner, sužinojęs apie šią nutarimą dar pridėjo iš vyskupijos fondo \$2000. Prel. J. Bertašius dėkojo visiems parapijiečiams, prisidėjusiems ir padėjusiems parapijos darbuose. Vardadienio proga buvo pasveikintas nepalstantis darbuotojas Kazimieras Mažeika. Taip pat padėkota darbščioms šeiminiškėms, ypač J. Barkauskaitėi, M. Bagdonienei ir H. Šarauskienėi, kurios kiekviena parapijiečių suėjimo proga paruošia maistą. Taip atsitiko ir šį kartą.

KOVO 11, SEKMADIENI, televizijoje, stotys 12 (9) ir 13 (8) per vakarines žinias parodė pasikalbėjimą su prel. J. Bertašium.

KLEBONUI PREL. J. BERTAŠIUI, 75 m. gimtadienio paminėjimas įvyko lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje, kovo 17, šeštadienį. Prelatas atnavašo Mišias, o skaitinius skaitė — B. Grabienė ir E. Bugailiškis. Vaisėse prie garbės stalo kartu su sukaiktuvininku sėdėjo parapijos komiteto nariai: B. J. Grabiai, E. M. Šarauskai, J. Barkauskaitė, S. V. Dargužiai ir A. V. Rutkauskai. Taip pat ilgametis salės tvarkytojas-šeimininkas K. Mažeika ir M. Janušienė, ilgus metus buvusio parapijos komiteto pirmininko a.a. Mykolo žmona.

Pagrindinę kalbą pasakė R. Galinaitis, buvęs prelato lietuvių šeštadieninėje mokykloje mokinys. E. Samulaitė paskaitė eilėraštį apie kunigą, kuriam darbai neleidžia išeiti pensijon. J. Grabys įteikė gimtadienio dovaną — televizijos aparatą ir, visiems sugiedojus "Ilgiausių metų", buvo atneštas gimtadienio pyragas. M. Timmermanas gitaros pagalba padainavo linksmų dainų apie prel. J. Bertašiaus keliones ir darbus. Visiems susirinkusiems prelatas nuosirdžiai padėkojo už dovanas ir sveikinimus. Pokylį ruošė parapijos komitetas, tačiau daugiausia darbuosis Juozas ir Brenda Grabiai.

MIRĖ VLADAS STAPONAVIČIUS (Walter Stapon), 1927 m. atvažiavęs į Kanadą. Dirbo ūkyje Ridgeville, Man. ir miško kirtimo darbuose. Persikėlęs į Winnipegą, emėsi kalvio amato. Vėliau pradėjo dirbti "Canada Packers" bendrovėje šaltkalviu. Ten išdirbo iki išėjimo į pensiją 1966 m. liepos 1 d.

V. Staponas buvo gimęs 1900 m. spalio mėn. 7 d. Satkūnų km., Radviliškio valsč., Šiaulių apskr. Jo tėvas buvo kalvis ir labai apskurus knygnešys. Gimus mažajam Vladiui, po metų mirė jo mama. Jį paėmė auginti senelė, o tėvas išvažiavo į JAV, iš kur grįžo tik 1905 m.

Užaugęs Vladas irgi buvo gabus kalvis. Atitarnavęs Lietuvos kariuomenėje, 1926 m. susituokė su Pranciška Mikalauskaite. 1927 m. emigravo į Kanadą. 1930 m. atsiėmė savo žmoną. Abu dirbdami bei taupydami gražiai gyveno. Užaugino ir j mokslus išleido sūnų Normaną, kuris 1966-78 m. buvo išrinktas į miesto valdybą. Norman Staponas, jo žmona Gail ir jų vaikai dažnai talkina lietuvių bendruomenei.

A.a. V. Staponas mirė š.m. vasario 14 d., besirengdamas lankyti savo žmonos, kuri tuo metu buvo ligoninėje. Vasario 19 d. po gedu-

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

VERSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

1990 metų birželio 5-20 dienomis

Siūloma kelinė: Torontas-Frankfurtas-Vilnius, birželio 2 d.

Vilnius-Frankfurtas-Torontas, birželio 25 d.

ŽURNALISTŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

1990 m. birželio 29-30 dienomis

Siūloma kelinė: Torontas-Frankfurtas-Vilnius, birželio 23 d.

Vilnius-Frankfurtas-Torontas, liepos 2 d.

Grįžimo datas galima užsakyti pagal pageidavimą. Parūpiname bilietus į Frankfurtą iš visų Š. Amerikos miestų. Sutvarkome visus keliones reikalingus dokumentus. Pageidaujantiems užsakome viešbučius. Smulkesnės informacijos suteikiamos

AUDRA TRAVEL CORPORATION

2100 Bloor Street West Toronto, Ont. M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279.

Indian Rd. ir Bloor gatvės rajone parduodamas

dvių su puse aukšto 8' x 12' arių namas. 3 miegamieji, 2 prausyklos, 2 vonios, izoliuotas saulės kambarys, kūrėr židiny, įruoštas rūsys su išėjimu į lauką, privatus įvažiavimas, 135 pėdų ilgio sklyp. s. Kaina — \$429,900.

Durie ir Bloor gatvių rajone parduodamas dviejų aukštų namas. Antrame aukšte trys miegamieji ir virtuvė (buvę keturi miegamieji), atnaujinta virtuvė, įrengtas rūsys, 153 pėdų ilgio sklypas. Kaina — \$349,900.

Bloor ir Shaver gatvių rajone, Etobicoke, parduodamas 5 miegamųjų dviejų aukštų namas, maždaug 2000 kv pėdų. Sklypas 55 pėdų pločio ir 165 pėdos ilgio. Kaina — \$339,900.

Bloor ir East Mall gatvių rajone, Etobicoke, 3 miegamųjų vienaaukštis (bungalow) namas su garažu, L formos gyvenamasis ir valgomasis kambarys, židiny, užbaigtas poilsio ir uošviams butas rūsyje. Kaina — \$269,900.

Dundas ir East Mall gatvių rajone, Etobicoke, 3 miegamųjų vienaaukštis namas su įrengtu butu rūsyje. Atskiras garažas. Kaina — \$289,900.

Dundas ir Shaver gatvių rajone, Etobicoke, parduodamas 3 miegamųjų vienaaukštis namas, garažas, įrengtas rūsys su dideliu poilsio kambariu, dvi prausyklos. Pirmas namo savininkas. Visi reikmenys įskaityti, o savininkas sutinka parduoti kitus baldus. Kaina — \$289,900.

Bloor ir Shaver gatvių rajone, Etobicoke, parduodamas 3 miegamųjų pusantro aukšto namas. 58x129 pėdų kampinis sklypas, pilnai atvertas, išėjimas į iš kedro padarytą verandą, įrengtas rūsys, garažas. Kaina — \$269,000.

Bloor ir East Mall gatvių rajone, Etobicoke, parduodamas 3 miegamųjų vienaaukštis su garažu, L formos gyvenamasis ir valgomasis kambarys, židiny, užbaigtas poilsio ir uošviams butas rūsyje. Kaina — \$269,900.

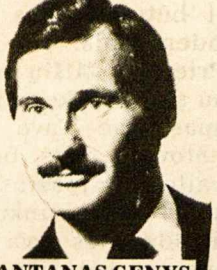
Dundas ir East Mall gatvių rajone, Etobicoke, 3 miegamųjų vienaaukštis namas, įrengtas rūsys, atskiras garažas, naujas stogas, šildymas ir vėsinimas. Kaina — \$254,900.

Bloor ir East Mall gatvių rajone, Etobicoke — geras pradžiai ar pensininkams 2 miegamųjų, su įrengtu rūsiu, garažu, namas. Sklypas 44x143 pėdų. Kaina — \$229,000.

Norint daugiau informacijų skambinti

Antanui Geniui tel. 232-9000,

RE/MAX Profesionals Inc., Realtor.

ANTANAS GENYS

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

SONA HI FI

VISOS PASAULIO SISTEMOS

SONA HI FI TURI VISKĄ

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

HITACHI TRK-W330W

110-220 VOLTS 50-60 Hz

\$129.99

SONY CFS-W350S

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

\$149.99

HITACHI VT-727

\$449.99

HITACHI VM-3280

\$299.99

ORSON OV-9000

\$1499.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

\$1499.99

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

Mes taipgi skaitliniu būdu perfilmuojam vietinės sistemos užsienietiškas vaizdajuostas mūsų specialiomis kainomis, dviejų valandų — \$39.95, ir išnuomojam daugiasistemius televizorius bei VCR

1520 STEELES Ave. W. (AT DUFFERIN) (416) 738-9955

232 RIDEAU STREET OTTAWA, ONT. (631) 238-7090

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokie situacijos, kaip nuo kuklaus \$27,800 uždarbio, reikia mokėti 40% nuo kiekvieno uždirbtos dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai. Naudojami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalbą apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tikitai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitų kompanijų — "chartered accounting companies" — naudojami mūsų patarnavimų), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas — \$24.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis — tarp \$28.00 ir \$36.00).

Be to mes teikiame **AUTOMATISKĄ 30% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei). Atlyginimas taipgi įeina:

- Ištisų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba pabaigiant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: • knygvedyboje, • pajamų ir išlaidų lapuose, • balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. — 19 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. — 16 v.v.

Norint pasinaudoti priedine 10% nuolaida, atneškite šį kuponą į gaustie apskaičiuoto atlyginimo.

Susitikimai pagrindžio veikloje

Vietoje nekrologo laisvės kovotojui a. a. Povilui Pečeliūnui atminti

VYTAUTAS SKUODIS

1990 m. vasario 23 d. telefonu iš Vilniaus gavau žinią, kad prieš keletą valandų, Tu, Povilai, sunkios ligos iškankintas, išėjai amžinybėn. Šiandieną Tu turėjai būti renkamas į naują, demokratinę Lietuvos parlamentą, gerai suprasdamas, kad tikrai tokiu keliu einant, Lietuva galės atsipalaiduoti nuo pavergėjų.

Šiandieną, už Tavo daug išbandymų ir kančių patyrusią sielą, pirmąsias šv. Mišias Čikagoje aukojau kunigas Kazimieras Kuzminkas, mūsų pagrindžio darbų tęsėjas Amerikoje. Jis leidžia "LKB kronikos" rinkinių tomus įvairiomis kalbomis, tos pačios kronikos, už kurią ir Tau teko atsistoti Sibire. Jeigu Tu būtume matęs tuos toms, tikriausiai būtumei juos pavadinęs akademiniams.

Prieš šv. Mišių auką uždegiau storą žvakę, mintimis būdamas prie Tavo karsto. Ji šventovėje degs beveik visą savaitę. Prisipažinsiu, šv. Mišių metu buvo sunku susikaupiti malda, nes gyva tos žvakės liepsnelė kėlė mūsų susitikimų prisiminimus ir vaizdus, seniai nutolusius į praeitį. O tų susitikimų buvo daug...

* * *

Povilai, Tu prisimeni 1948-sius metus, kai iš Kauno į Vilnių buvo perkeltas Operos ir baletu teatras. Jam tada buvo reikalingi statistai, o mums, visuomet alkanams ir apskurusiems pokario metų universitetui studentams, labai reikėjo rublių. Tau tada pasisekė. Jūsų statistų grupė iš "Tau-ro" bendrabučio gavo beveik visus spektaklius. Mes gi — čiuurioniečiai, t. y. iš Čiuurionio gatvės bendrabučio, turėjome tikti du baletus, tačiau netrukus ir tuos praradome.

1949 m. vasaros pabaigoje atvykau į Vilnių gerokai anksčiau, prieš prasidedant naujiems mokslo metams universitete. Norėjau susirasti bet kokį darbą. Atsitiktinai susi-

A.A. POVILAS PEČELIŪNAS

dūriau su vienu teatro režisieriumi — Juozu Stumbru. Jiems tuojau pat buvo reikalingi statistai naujam repetojamam spektakliui, kurio premjera turėjo prasidėti naujas teatro sezonas. Sudaręs tokią grupę, buvau pripažintas faktiniu statistų seniūnu visų spektaklių pastatymuose. Tokiu būdu visas teatras "pateko" į čiuurioniečių rankas.

Gerai prisimenu kai Tu tada, nors buvai visu kursu universitete aukštesnis, tačiau nusižėmęs ir vos ne su ašaromis mane prašė priimti į naujų statistų būrį, nes buvai labai neturtingas. Vėliau sužinojau, kad dėl didelio neturto namuose Tu ir gimnazijoje nesimokėi. Ją baigėi eksternu, ir tik per parengiamuosius kursus 1947 m. patekai į Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakulteto lietuvių kalbos ir literatūros skyrių.

Gerai tada Tave supratau ir atjaučiau, nes tuo metu ir aš pats buvau toks. O už vieną spektaklį teatro vadovybė mums mokėjo po 10 rublių. Praktiškai tai reiškė du kepalėlius kamuotos duonos, nors dažnai ir su ašakomis, arba studentų valgykloje dvejus nelabai sočius pietus.

Tu buvai labai pareigingas ir net talentingas mūsų mažos statistų trupės "artistas". Stengiausi Tau skirti kuo daugiau spektaklių, kad

be duonos ir daugiau ką nors galėtumei nusipirkti.

* * *

Tau ir man pabaigus universitetą, mūsų keliai išsiskyrė. Retkarčiais, susitikę gatvėje, pasisveikindavome tikrai iš tolo.

Turbūt jau buvo praėję 20 metų, kai, vieną kartą susitikę Vilniaus antikvariate, išsikalbėjome. Paašikėjo, jog abu esame aistringi bibliofilai.

Kitą kartą mums vėl susitikus tame pačiame antikvariate, ant Tavęs, Povilai, truputį pyktelėjau. Tu tada iš mano panosės nupirkai "Židinio" 1926 m. komplektą, kurį tada ir aš ruošiausi pirkti.

Nuo to laiko, man grįžus pastoviam darbui į Lietuvą, antikvariate mes susitinkdavome dažnokai. Kartą man pasiūlė apsilankyti Tavo viešo kambiaro bute be virtuvės, kad parodytumei savo knygas. Pretestas tokiam vizitui nebuvo imponuojantis, nes ir aš pats turėjau kuo pasigirti.

Vėliau toki kvietimą Tu pakartojai dar porą kartų. Patijau, jog Tu kvieti mane tu rėdamas kitą tikslą. Pasididžiudamas sakei, jog gyvenai beveik kaimynystėje su Kipru Petrausku, kurį ne kartą turėjome garbė palydėti į sceną...

Tavo biblioteka mane iš tiesų sužavėjo. Tu buvai surinkęs praktiškai visas Nepriklausomos Lietuvos laikais išleistas geriausias knygas. Turėjai daug ir senesnių lietuviškų leidinių. Tačiau tada Tu ir neketinai man rodyti savosios bibliotekos unikumų. Kalbėjome apie šį bei tą ir mačiau, kad Tu nori man pasakyti kažką svarbesnio, tačiau vis delsi.

Turėjau ir aš paslaptį kišenėje, kurios taip pat nesirūšau Tau parodyti. Buvo aišku, kad mes vienas kitą tyrinėjame.

Palgiau ryžaus parodyti Tau vieną iš pirmųjų "LKB kronikos" numerį. Tu ją pamatęs labai apsidžiaugėi ir pasakei, jog norėjęs mane klausti, ar man neteko kur nors ką matyti? Jis apie ją žinojęs tikrai iš kalbų ir iš Vatikano radijo laidų. Norėjai su manimi pasitarti kaip ją gauti?

Palikau tą atsineštą "LKB kronikos" numerį Tau, sumeluodamas, jog jis ne mano. Aš buvau tikras, kad Tu, kaip bibliofilas, rasi būdą jį pasidauginti. Neapsirikau. Po kelių savaičių jį man sugrąžinai "su procentais" — ne vieną, o du egzempliorius!

Taip Tu tapai mano pagrindinio rato nauju svarbiu vietu, kuris savo ruožtu išaugo į naują, tikrai Tau vienam žinomą pagrindinio ratą, kurio kai kurie vienetai tikriausiai, kaip ir manieji, vėl sudarinėjo savus ratelius. Taip pagrindinio veikla, kaip vandens ratilai ramiame ežero paviršiuje, plito po visą Lietuvą. Tokiu būdu dauginosi ir plito vis gausėjanti pagrindinio spauda.

* * *

Apie tai, kad "Perspektyvas" tikrai leidau aš, Tau pasakiau

tiktai mums kartu būnant Pskovo kalėjime. Net tardymas ir teismas nebuvo tai tvirtai nustatęs. Matyt, buvau blogas artistas, nes Tu pasakei, jog Tu tai beveik žinojai.

Man Tu buvai daug atviresnis. Lai tai dabar nebus paslaptis. Dalinai su manimi savo sumanymu pradėti leisti naują pagrindžio žurnalą "Alma Mater", skirtą mūsų universiteto 400-jų metų sukaktiui. Pasiūlei jame bendradarbiauti. Tačiau taip atsitiko, kad mūsų teismo metu už to žurnalo išleidimą pagrindinė garbė atiteko man. Nesigyniau, kad neapsunkinčiau Tavo būklės. Padarei ir dar vieną ypatingai reikšmingą darbą, kurio paslaptį atskleisti dar ne laikas.

Saugumo organams daug kas paliko nežinoma mūsų byloje. Todėl parinkę mums labai ilgą kelią į lagerius, net per kelis kalėjimus, mus apstatė kaliniai-šnipais, o Gorkio kalėjime ir mūsų kameryje įrengė net čekistą, persirengusį kaliniu.

Pskovo kalėjime, būdami drauge su Gintautu Iešmantu ir senesniai mirusiu Anastaziumi Januliu, patekome į didelį būrį kriminalinių nusikaltėlių, vežamų į "chimiją" (kalinių žargone — bausmės atlikimo vieta be sargybos — V. Sk.). Čia mes pakliuvome "ant meškerės" viename provokatoriui, jam patikėdami pluoštą mūsų popierių, tarp kurių buvo ir visą Lietuvą apimančios vieningos pagrindžio organizacijos sukūrimo projektas. To projekto būtų užtekę naujos bylos sudarymui, mums dar nepasiekus lagerių.

Būdami Gorkio miesto kalėjime, mes visi keturi džiaugėmės, kad kažkur netoli namų arešte gyvena iš Maskvos ištremtas akademikas Andriejus Sacharovas. Per storas kalėjimo mūro sienas, pro grotomis užtvirtą mūsų kameros langą, jam savo mintyse siuntėme mūsų pasveikinimą. Jo artumas mus tada labai stiprino.

Mus susekė, pirmą kartą mūsų butuose vienu ir tuo pačiu metu padarė kratas 1979 m. lapkričio 24 d. Tos dienos naktį, po trumpo arešto mus paleido, tačiau visas skandinas dienas sekė mūsų žingsnius dieną ir naktį, norėdami išaiškinti visus mūsų ryšius. Laimei, to nustatyti jiems nepavyko, nors iki mūsų antrojo arešto, įvykusio 1980 m. sausio 10 d., dar spėjome šį tą padaryti. Išmokome savo seklius palikti saugoti "tuščią vietą", kai turėjome sutvarkyti slaptus mūsų ryšius.

Tau ir man siūlė nutraukti bylą dar prieš areštą. Reikėjo tikrai pasakyti iš ko gaudavome nelegalią spaudą ir kam ją perduodavome! Tave tiesiog maldavo tai padaryti net du buvę Tavo mokiniai vakarinėje saugausiųjų vidurinėje mokykloje. Abu jie generolai: vienas — KGB, kitas — MVD (Valstybės saugumo komiteto ir Vidaus reikalų ministerijos — V. Sk.).

Galbūt tie generolai, o gal ir ne, norėjo, kad Tu kitokiais būdais išvengtumei teismo, būtent, kaip nepakaltinamas.

Klivlando lietuvių organizacijų atstovai senatoriaus John Glenn įstaigoje pareigūnui Pat Bluso ryšium su įvykiais Lietuvoje išteikta peticija. Iš kairės: I. Bublienė, K. Ziedonis, P. Bluso, D. Vadapolienė, A. Butkus, V. Brizgys, S. Gedgaudienė

Tam buvo reikalinga psichiatrinė ekspertizė. Tardymo metu man ir Gintautui tai tapo žinoma. Abu dėl to parašėme griežtus protestus, nes gerai žinojome, ką reiškia sveikam patekti į specialią psichiatrinę "ligoninę". Apie šį mūsų vieningą veiksmą sužinojome tikrai suvesti bendrai kelionei per "miasorubką" (kalinių žargone — rusų kalba tai mėsos malimo mašinėlė. — V. Sk.), kai etapais mus vėžė į paskirtas bausmės vietas. Mane ir Anastazijų Janulį išvežė į Mordovijos lagerius, Tave su Gintautu Iešmantu — į Permės lagerius prie šiaurinių Uralo kalnų.

* * *

Atlikęs bausmę griežto režimo lageryje, Tu anksčiau negu Gintautas ir aš atsidūrėi tremtyje. Tave, ginkluotų sargybinių ir tarnybinių šunų lydimą, išvežė į vakarinio Sibiro šiaurines sritis, kuriose Tau buvo nelengviau kaip lageryje. Ten Tavo išsekusieji kūnai pasireiškė pirmieji lemtingos ligos požymiai.

Padarė Tau "malonę", laikinai išleisdami į motinos laidotuves. Po išsiskyrimo Gorkio kalėjime, praėjus septyneriems metams, tai buvo pirmas mūsų susitikimas prie Tavo motinos karsto.

Tada aš nuo likusios penkerių metų tremties Sibire buvau atleistas su pasiūlymu iš Sovietų Sąjungos išvykti bet kur į užsienį. Tai buvo paskutinis mūsų susitikimas. Tu sugrįžai į savo ištremimo vietą baigti paskutiniųjų tremties mėnesių, o aš atsidūriau Amerikoje.

Kai mudu susitikome, tada klausiau Tave, ar pasibaigus bausmės laikui ketini prašyti leidimo išvykti į užsienį? Tada dar naujo Lietuvos atgimimo nebuvo jokių ženklų. I tai tada atsakei, jog Tavo vieta tikrai Lietuvoje ir tarnausi jai tol, kol leis jėgos ir sveikata.

* * *

Sugrįžęs iš Sibiro į Lietuvą, Tu išgyvenai beveik lygiai dvejus metus. Nežiūrint palaužtos sveikatos ir progresuojančios nepagydomos ligos, Tu energingai įsitraukėi į judėjimą už Lietuvos atgimimą ir jos laisvę. Tapai aktyviu Sąjūdžio veikėju. Įsteigėi Lietuvos politinių kalinių gelbėjimo komitetą. Dalyvavai visoje eilėje viešų tautinių politinių akcijų. Buvai vie-

nas Lietuvos demokratų partijos steigėjų ir jos vadovų.

Dar nėra nė metų, kai mus visus reabilitavo tas pats Aukščiausias teismas, kuris prieš 10 metų mūsų nuosprendyje įrašė: "... Povilas Pečeliūnas padarė itin pavojingus valstybinius nusikaltimus".

Tada ir vėliau nė vienas nepripažino kaltais ir neįjautėme tam teismui neapykantos, nes gerai supratome, kad tie mūsų teisėjai, būdami pragaros mašinos sraigteliais, yra daug nelaimingesni už mus, pradėjusius politinio kalinio Golgotos kelią.

Laikai pasikeitė. Lietuva atsidūrė nepriklausomybės atstatymo vyksme. Ir Tu tikriaus-

siai būtumei buvęs vienas iš to istorinio akto paskelbėjų naujame Lietuvos parlamente. Tai dabar padarė Gintautas ir kiti, kai Tu jau ilsiesi ramybėje. Tačiau Tavo atlikti darbai vardan Lietuvos ir mūsų tautos laisvės yra neįkainojami. Tavo vardas visada pasiliks būsimos laisvos Lietuvos istorijos puslapiuose.

Simboliška: paskutinį kartą mes atsisveikinome prie Tavo motinos kapo, kurią turėjau laimę pamatyti mūsų teismo dieną. Dabar Tavo atminimui šventovėje uždegiau žvakę septintą dieną po mano motinos palaidojimo vasario 16-ją dieną. Tu ją tikriausiai jau sutiksi Amžinybėje.

Nuoširdūs sveikinimai

DANUTĖ BRAŽIENĖ 1990 m. kovo 30 d. pasitraukė į pensiją. Ji dirbo gamtos apsaugos ministerijos finansų tvarkymo vadovybėje nuo 1969 m. rugsėjo 15 d. Po to 1974 m. gegužės ir 1979 m. vasario laikotarpyje pasižymėjo specialiu žemes ir vandens projektų tarnyboje. 1983 m. spalio mėn. ji perėjo į finansų tvarkymo skyrių.

Įdomi ir džiugi proga palinkėti Danutei daug laimės laisvame pensininkės gyvenime, kuris prasidėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metais.

Su meile sveikiname —

Alfредas, Gailė, Linas, Gintaras ir Sheila Bražiai

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaikus, palikimus • Prižiūrim kapus • Perduodam paramą giminėms • Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus • Pristatom gėles • Per trumpiausią laiką išrūpinam išskvėtimus apsilankyti Lietuvoje. • Iškviečiam giminės į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir atvežam iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen St. W., Toronto,

Ontario M5V 2A1

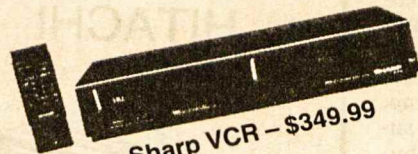
1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Aplinkyboms nuolatos keičiantis, prisitaikydami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persėdimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškvietais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodantys telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

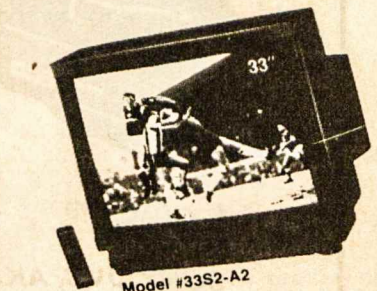
Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

Sharp VCR — \$349.99

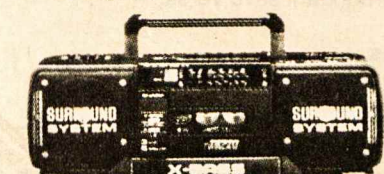
Model #33S2-A2

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisyms ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

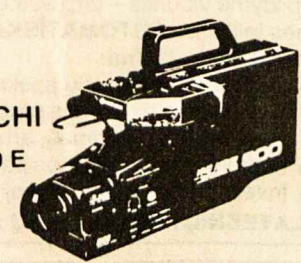
OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

110/220 VOLTS

Dviekasetinis radijo magnetofonas — \$99.99

HITACHI VM-600 E

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St. W.
(į vakarus nuo Keele g-t.)

Tel. 769-0631

Atgijo „Lietuvos žinios“

Socialdemokratinės minties laikraštis Vilniuje, pasukęs nauju keliu

A. LEMBERGAS

Po beveik 50-ties metų pertraukos vėl eina *Lietuvos žinios*, laikraštis, kuris buvo uždarytas nelemta 1940-ųjų metų vasarą. Atgaivintojai rašo: „Mūsų pasiryžimas tapti nepriklausoma šalimi subrendo, su-tvirtėjo, pavirto nepalaužiamu siekimu. Kartu su tautiniu at-gimimu, praturtinančiu Lietu-vo gyvenimą nauja dvasia ir tu-riniu, grįžta senos tradicijos, ateina paneigti vardai ir pavadinimai. Į gausios perio-dinės spaudos panoramą įsira-šo ir *Lietuvos žinios*, vienas ryškiausių praeities laikraščių“.

Tai tiesa. *Lietuvos žinios* pasirodė vos keleriems me-tams praėjus nuo spaudos at-gavimo šio šimtmečio pradžio-je. Šio laikraščio pirmtakas buvo *Vilniaus žinios*, kurias leido Petras Vileišis nuo 1905 iki 1909 metų. Kai laikraštis perėjo į Lietuvos demokratų partijos rankas, jis pasivadi-*no Lietuvos žiniomis* ir ėjo Vilniuje nuo 1909-ųjų iki 1915-ųjų vasaros, kai Lietuvą užėmė vokiečiai. Laikraštis buvo at-gaivintas 1922 m. vasario 16 ir ėjo iki naujos okupacijos pradžios. Laikraštį leido ir redagavo liaudininkų partijos veikėjai, jame bendradarbia-vo socialdemokratai ir kiti kairiųjų pažiūrų žmonės. To-dėl nenuostabu, kad antrą kar-tą atgaivinamas *Lietuvos ži-nias* bendrai leidžia Lietuvos socialdemokratų partija ir Lietuvos valstiečių liaudinin-kų sąjungos laikinoji valdy-ba. Redakcinei kolegijai va-dovauja vyriausias redakto-rius Gintautas Iešmantas, dar ne taip seniai už laisvą spau-dos žodį kalintas gulagė. Laik-raštį trisdešimties tūkstančių egzempliorių tiražu spausdina „Vilties“ spaustuvė Vilniuje.

Demokratija ir nepriklausomybė

Redakcijos straipsnyje „su viltimi ir pasitikėjimu“ pažy-mima: pradėdamos darbą 1922 metais *Lietuvos žinios* rašė, kad jos „savo darbo pagrindas dėmės nepriklausomos valstybės reikalas, bet sykiu skelbs, kad toji valstybė tegali būti tikrai tvirta bei visuome-nei naudinga tik tada, kai viskas bus remiama tikroju de-mokratizmu, gyvenimo progre-su bei plačiosios liaudies rei-ka-lais“.

Atgaivinamas laikraštis ža-dą principų laikytis „ir šian-dien, kai mūsų tėvynė atkak-liai siekia nepriklausomybės“. Redakcija supranta, kad „nau-jas istorijos tarpnis kelia ir naujus uždavinius“. Todėl „*Lietuvos žinios* nebus slau-rai partinis laikraštis, kaip anksčiau, o ketina atstovauti visos tautos interesams ir su laiku pavirsti dienraščiu.“

Vyriausiasis redaktorius Gin-tautas Iešmantas, komentuo-damas Gorbaciovo vizitą Lie-tuvoje, rašo: „Lietuva pasakė savo žodį. Mes norime būti laisvi, nepriklausomi. Ir pa-saulis išgirdo šį mūsų pasiry-

žimo balsą. Turbūt pirmąkart taip tvirtai ir tiesiai galėjome prabiloti apie save ir savo no-rus tokiai plačiai auditorijai.“

Nors straipsnis rašytas gero-kai anksčiau negu susidarė da-bartinė naujoji padėtis, tačiau Iešmanto mintys nė kiek ne-prarado reikšmės, todėl vertos pakartojimo: „Pirmą sykį drą-siai pasakėme. Mes laisvės ne-prašome, o reikalaujame. Tai jau didelis žingsnis į priekį mūsų tautos sąmonėjime. Šū-kyje glūdi teisingas ir dialek-tiškas tikrovės įvertinimas. Jo gilia prasmę tik sustipri-no paskutiniai įvykiai. Juk vi-zitas ryškiai pademonstravo, kad malonių tikėtis negalime. Nepadės nei Rytai, nei Vaka-rai. Tiktai mes patys, mūsų ryžtas ir susitelkimas atnės pergalę. Pergalė, kurios siek-sime taikiu būdu. Kito kelio paprasčiausiai mes neturime. Ir jame geriausi patarėjai te-gali būti protas, išmintis ir kantrybė.“

Atgaivintos Lietuvos social-demokratų partijos vadovas profesorius Kazimieras Anta-navičius, keldamas demokrati-jos klausimą, pažymi, kad po-litinė Lietuvos situacija skiri-asi nuo tos, kuri tebėra Sov. Sąjungoje. „Mes formaliai jau turime daugiapartinę sistemą. Komunistų partija formaliai atsisakė savo vienvaldystės teisių, nors iš tiesų jos vado-vaujantysis branduolys despe-ratiškai stengiasi išlaikyti sa-vo monopolinę padėtį.“ K. An-tanavičius mano, kad „turime realias galimybes išvengti fa-tališko grįžimo į naują dikta-tūros ir sprespaudos ciklą.“

Atrodo, kad naujausi įvykiai Lietuvoje patvirtino K. Anta-navičiaus reikalavimą: „Mes turime būti pasiruošę bet ku-riuo momentu išsokti iš laivo, kuris gali pasukti atgal arba patekti į galingus verpetus. O mums ir kelias atgal, ir pa-tekimas į verpetus būtų pra-žūtingas, todėl vienintelė pro-tinga išeitis — bandyti išsigel-bėti, kritiškų momentų palie-kant laivą. Su Dievo pagalba gal ir išplauksime.“

Naujas kairiųjų požiūris į religiją

Pagarbus Dievo vardo mi-nėjimas ir pakitusi pažiūra į religijos vaidmenį rodo viešo-jo Lietuvos gyvenimo permai-nas, kurios vyksta ne tik visu-me-nėje, bet ir tuose sluoks-niuose, kurie nori tęsti Lie-tuvos kairiųjų demokratinių partijų tradicijas, jas pritaik-dami naujai laiko dvasiai.

Nepaslapstis, kad senieji Lie-tuvos socialdemokratai ir liau-dininkai religijos atžvilgiu buvo gana neigiamai nusitei-kę. Jiems būtų sunku susitai-kyti su šandieninio Lietuvos socialdemokratų partijos vice-pirmininko Vytenio Andriu-kaičio reiškiamomis mintimis: „Demokratija, religija ir dva-sinis atgimimas — neatsiejami nūdienos reiškiniai“. V. And-riukaitis pasikalbėjime su korespondentu Mečislovu Šal-teniu teigia: „Žmogaus orumo pirmenybė, tolerancija, iš-

tikinimų laisvė, daugumos ir mažumos dialektinė vienybė, griežtas įstatymų laikymasis, kompetencija bei viešumas ir sudaro galimybes įtvirtinti demokratinį mąstymo būdą, apsaugantį kiekvieno žmogaus dvasios laisvę. Kaip tik tokioje plotmėje išryškėja nekonfesinė valstybės viena iš pagrindi-nių funkcijų — saugoti ir sudaryti sąlygas nevaržomai religinių įsitikinimų plėtočiai. Religinė pasaulėžiūra, greta mokslinės, filosofinės bei kasdieninių įpročių suformuo-tos pasaulėžiūros, yra labai svarbi žmogaus dvasinės raidos bei kultūros sąlyga. Išlik-dama aktuali giliosios proble-momis, religinė pasaulėžiūra išsaugo dvasinių tradicijų ne-nutrūkstamumą, jų perimamu-mą.“

Lietuvos socialdemokratų ir laudininkų galvosenos raidoje tokios mintys rodo sveikinti-*nį pažiūrų platumą, kuris gali laimėti ateityje plataus atgar-sio demokratizacijos Lietu-vo visuomenėje.*

Vilniaus universiteto pro-fesorius kalbininkas Juozas Pikčiilingis šiais lietuvių kal-bos metais atgijusioms *Lietu-vo žinioms* linki būti gimto-sios kalbos ugdytoju ir puo-selėtoju. Profesorius rašo: „... parodyk man savo laikraš-tį, ir aš pasakysiu, koks tavo kraštas, kuriame gyveni. Paro-dyk, kokia tavo laikraščio kal-ba, ir aš pasakysiu, koks tavo laikraštis“.

Iš tiesų šio laikraščio pir-masis numeris žadina daug gražių vilčių ir gimtosios kalbos kultūros srityje. Aplamai numeris palieka malon-*ų, rūpestingai sureduoguoto, profesionaliai apipavidali-namo, turiningo laikraščio įspūdį. Linkėjime Lietuvos žinioms* netrukus įgyvendin-ti savo svajonę virsti dienraš-čiu.

LIETUVOS ŽINIOS. Politikos, visuomenės, kultūros laikraš-tis. Eina nuo 1909 metų. 1990 m. sausis nr. 1 (6334). Leidžia Lietuvos socialdemokratų par-tija ir Lietuvos valstiečių liau-dininkų sąjungos laikinoji val-dyba. Vyr. red. Gintautas Ieš-mantas. Redakcijos adresas: Vilnius, Vilniaus g. 22.

Vynmedžio šakelė

Ne tau, ne tau, žemele miela, širdis karščiui sulverta.

Ne tau pavergti mano sielą.

Ne tau, ne tau ji paskirta!

Zinau, Aukščiausias mane leido,

Palietęs ugnimi dangaus,

Ir pažymėjo mano veidą,

Man vardą suteikė žmogaus.

Ir pats išpuošęs pamyelė,

Man paskyrė dėl save!

Man amžių laimę pažadėjo

Ir pats su meile ten įves!

Vien Jo beieško mano siela,

Be Jo vien ilgisi širdis!

Ne tau skirta aš, žemele miela,

Ne čia, ne čia širdis atgis!

Sudiev, sudiev, graži žemele,

Tavy gyvensiu, bet ne tau.

Malonė mano sielą kelia,

Kur laimę amžiną matau.

Skrendu tad aš sparnais malonės,

Kur giesmės skamba angelų,

Kur jiems panašūs tapę žmonės

Aukščiausiam giesmės gieda ju.

Šio eilėraščio autorė yra **Ona Galdikaitė**, rašiusi slapy-vardžiu Vynmedžio šakelė. Ji mirė Kaune 1990 m. vasario 9 d., sulaukusi 92 m. amžiaus. Palaidota Petrašiūnų kapinė-se. Velionė yra dail. A. Galdi-ko sesuo, archit. Pr. Karevi-čiaus seserėčia. Po I D. karo ji įstojo į lietuvių pranciško-nių vienuoliją ir gavo vardą Marija-Augustina. Buvo viena iš jos steigėjų. Rašė eilėraš-čius ir spausdino įvairiuose nepriklausomos Lietuvos laik-raščiuose. Daug jų liko ne-spausdintų. Red.

Atsiųsta paminėti

Zenonas Ivinskis, RINKTINIAI RAŠTAI III. Lietuvių kovos su vo-kiečių riteriais XIII-XV amž. Re-dagavo PAULIUS JATULIS. Išlei-do Lietuvių katalikų mokslo aka-demija. Roma, 1989 m., 588 psl.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIM-NAZIJOS METRAŠTIS 1988-9. Met-raštį paruošė: Bronė Lipšienė, Ona Siugdinienė, Marija Šmitienė, Andrius Šmitas. Spausdino: Elte-rio spaustuvė Schwetzingene.

Poetas ANTANAS MIŠKINIS su savo dukraite 1965 m. Lietuvoje. Grįžęs iš Sibiro, mirė Vilniuje 1983 m. gruodžio 16 d.

“Sulaužyti kryžiai”

K. GAPUTIS

Vilniuje 1989 m. išleista kny-ga “Sulaužyti kryžiai” su pluo-štu poeto Antano Miškinio trem-ties eilėraščių, jo laiškais ir kitų atsiminimais, kurie anks-čiau, atrodo, niekur nebuvo pas-kelbti.

A. Miškinis gimė 1905.1.29 Juknėnų kaime, Daugailių valsč., Utenos aps. 1914 m. buvo įstojęs į Daugpilio gim-naziją, bet dėl karo mokslą tu-rėjo nutraukti. 1921 m. brolio Motiejaus paruoštas, įstojo į Zarasų vidurinę mokyklą, kur 1922 m. baigė IV klases. Vėl pasimokęs privačiai, įstojo į Kauno Aušros gimnaziją, ku-rią baigė 1926 m., o 1931 m. bai-gė VDU humanitarinių moks-lų fakultetą. Atlikęs kariūnu-aspirantu karinę tarnybą, dė-sė lietuvių kalbą ir literatū-rą Kauno V-ję gimnazijoje iki okupacijos. Tuo pačiu laiku ėjo ir redaktoriaus pareigas val-s-tybės radiofone. 1945-48 m. vėl redaktoriaus Valtyninės gro-žinės literatūros leidyklos, bolševikų buvo suimtas, nu-teistas be teismo 25 metams ir ištremtas į Sibirą. 1956 m. grąžintas į Lietuvą, o 1957 m. “Tiesoje” eilėraščių ir 1959 m. prievartiniu pareiškimu ir at-gaile, leista jam gyventi Lie-tuvoje.

Poetas laisvės kovotojų po-grindžio spaudos rėdys prieš vokiečius-nacius, o nuo raudon-ųjų komunistų pajuto didelę fizinę ir moralinę skriaudą. Sibire poetas kentė ne tiek fizinį, kiek dvasinį skausmą: ilgėjosi tėvynės, tos rūtų ša-lies, tėviškės laukų arimų ir virš jų mėlno dangaus sklpe-lio. Jeigu būtų buvęs koks teis-mas ir leista pasiektis, Miš-kinis kalbėdavo, būtų išsitei-sinęs. Tačiau gal didžiausias jo nusikaltimas buvo, kad pasi-piktino Salomėja Nėrim, kai ji parašė poemą Stalinui, kuri buvo išversta į daugelį res-publikos kalbų. Čia tarp kitų tremties eilėraščių įdėtas ir jai eilėraštis:

Kai tau laimę pirmo, aukso kalnus siūlė,
Mūsų širdys tvino, kepo su kraujais.
Mes tada apstulbom – kurgi tu, sesule,
Kurgi, seserėle, argi Tau su jais?

Kai paskui pulkais mes ėjom ant pakutos,
Su mumis, sesele, nebuvai kartu.
Jeį jau mirt reikėjo, tai numirt Vorkutoj,
Tai palikt legenda mums galėjai Tu.

Didelę knygos dalį užima at-siminimai – Dambrausko, Ja-kelaičio, Geniušo, Kučingio ir daugelio kitų, kurie bendravo ir artimiau jį pažino. Trem-tinys kartais parašydavo laiškų. Turėjo juos rašyti rusiš-kai. Atsimintini jo žodžiai šei-mai iš lagerio: “Jeį galėčiau rašyti laišką mūsų nepalygina-ma lietuvių kalba – tai būtų laiškas, tai būtų iškilus eilė-raštis apie pavasarį, apie lai-svąjį pasaulį... Aš esu įkaitas už mūsų tautą, ir šios aukos su-vokimas palengvina man gy-venti. Tai didelė garbė būti auka už tautą...”

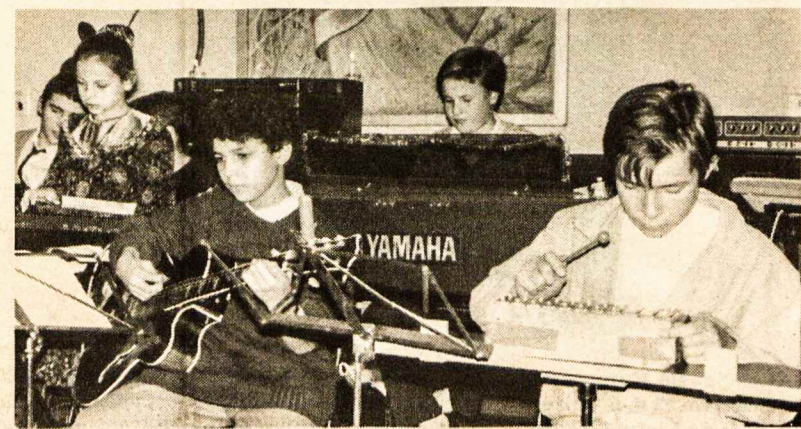
O 10-ties posmų psalmėmis “Rūpintojėlių Lietuva” poe-tas kreipiasi:

Braidei žaliuojančiuos laukuos,
Graziai dainuojančioj šaly –
Su rūtų šakele plaukuos Rūpintojėliais pakely.

Grazuolė augai. O skaiti Tyra po kruvinas aukos!
Klaiki sekiuoj praėjais
Kaip šeuolėlis iš paskos.

Bet raminais darbų bare,
Zegnojais kryžių nuo audrų,
Arimų raštas vakare
Grazus žvaigždėtui sidabru.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai atlieka programą Kaledų eglutėje. Iš kairės: Ramona Lemkytė, Viktoras Diuvara, Martynas Lipšys ir Tobias Šrioteris. Nuotr. M. Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos mokiniai atlieka programą Kaledų eglutėje. Iš kairės: Ramona Lemkytė, Viktoras Diuvara, Martynas Lipšys ir Tobias Šrioteris. Nuotr. M. Šmitienės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių katalikų mokslo aka-demija, įsteigta Kaune 1922 m. spalio 20 d., sėkmingai reikšėsi ne-priklausomybės metais, kol ją už-darė Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjunga. Pokaryje buvo atgaivinta ir darba tęsė išvijoje, centrą su pirm. kun. dr. Antanu Liui-ma, SJ, turėdama Romoje, židinius or-ganizuodama įvairiose laisvojo pasaulio šalyse. Dabar veikia per-keliama Lietuvoje. Vasario 17 d. centriniuose Vilniaus universi-teto rūmuose buvo suaukta Lie-tuvos katalikų mokslininkų kon-ferencija, maldos žodžiais pra-dėta Vilniaus arkiv. Julijono Ste-ponavičiaus. Dalyvius pasveikino akademikas Jonas Kubilius, Vil-niaus universiteto rektorius. Konferencijoje susipažinta su Lietuvių katalikų mokslo aka-demijos įsteigimu, jos siekiais, veikla Lietuvoje ir išvijoje. Konferencijos dalyviai įsteigė jos židinį, o 1991 m. surengs su-važiavimą, atkursiantį Lietuvių katalikų mokslo akademijos veik-lą Lietuvoje.

Frankfurto prie Maino univer-sitetas V. Vokietijoje yra pava-dintas Johanno Wolfgango Goe-the's universitetu. Mat žymusis vokiečių literatūros klasikas gimė šiame mieste 1749 m. rugpjū-čio 28 d. Jo vardo universitetą dabar su Vilniaus universitetu suartins vasario 3 d. įsteigta Vilniaus universiteto bičiulių ir rėmėjų draugija (Gesellschaft von Freunden und Foerderern der Universitaet Vilnius). Steigiama-jame susirinkime dalyvavo prezi-dentu vadinamas J. W. Goethe's universiteto rektorius prof. dr. Ring su grupe profesorų, vokie-čių mokslininkų ir studentų. Tarp jų buvo ir du studentai iš Lietu-vos — germanistiką studijuojanti Dalia Kraučionaitė ir ekonomi-ką studijuojantis Tauras Pajau-jis bei keliolika išvijoje lietuvių. Draugijos iniciatorius prof. dr. Jonas Grigonis, Vilniaus univer-siteto prorektorius, kalbėjo apie abiejų universitetų ryšius. Jie buvo užmegztį 1979 m., kai Vil-niaus universitetas šventė 400 me-tų sukaktį, o keitimosi profesū-ras sutartis dėl Maskvos trukdymų tebuvo pasirašyta 1982 m. Draugi-ja rūpintis moksliniu bendradar-biavimu, konferencijomis, keiti-musi profesoriais ir studentais, parama Vilniaus universitetui bei jo institutams. Draugijos valdy-bon pirmininku buvo išrinktas prof. dr. Christian Winter, vice-pirmininkais — prof. dr. Jonas Grigonis ir dr. Leonas Gudelis, sekretore — Martina Buntschuh, išdinku — prof. dr. Klaus-Peter Winter.

Čikagos lietuvių opera šiemet-iniam savo spektakliam balan-džio mėnesį yra pasirinkusi italų klasiką Gaetana Donizetti ir jo “Meilės eliksiyrą”. Pastatymu rū-pinasi meno vadovo pareigoms sugrįžęs dirigentas Alvydas Va-saitis. Jam jau teko būti “Meilės eliksiyro” dirigentu Čikagos lie-tuvių operos spektakliuose 1974 m. Ši kartą į juos žada įsijungti talkininkai iš Vilniaus operos ir baleto teatro — tenoras V. Norei-ka, baritonas A. Markauskas ir ke-turi choro artistai. Tęsiama prie-mai pradėta parama Čikagos lie-tuvių operai. Tada G. Verdžio “Trū-badūro” spektakliuose Leonoros vaidmenį pirmą kartą atliko žy-mioji Vilniaus operos sol. Irena Milkevičiūtė. Neseniai Vilniuje lankėsi du Čikagos lietuvių ope-rų teatro atstovai: valdybos pirm. Raimondas Korzonas, meno vado-vas ir dirigentas Alvydas Vasai-tis. Jiedu susitarė su Vilniaus ope-rų ir baleto teatro vadovais se-kančiais metais bendromis jėgo-mis paruošti Brukljne 1963 m. gruodžio 25 d. mirusio Kazimie-ro Viktoro Banaičio operos “Jū-ratė ir Kastytis” premjerą. Jos spektakliai Čikagoje yra numa-tyti 1991 m. gegužės pabaigoje ir bus susieti su Septintąja JAV ir Kanados lietuvių dainų švente. Vilniaus operos ir baleto teatre K. V. Banaičio “Jūratė ir Kasty-čiui” žadama skirti liepos pabaigą, kai Vilniuje turėtų įvykti ke-lias dienas truksianti Pasaulio lie-tuvių sporto šventė. Į bendrus premjerinius spektaklius Čikago-je ir Vilniuje numatoma įjungti 78 vilniečius ir 60 čikagiečių bei kitų išvijoje lietuvių. Pagrindi-nis svoris, atrodo, teks vilnie-čiams, nes jų grupę sudarys visas Vilniaus operos ir baleto teatro orkestras, dainininkai ir baleto šokėjai. Planai suvirpina džiaugs-mo stigas lietuvių širdyse ir šia-pus, ir anapus Atlanto. Gyvenki-me viltimi, kad jų nesugriaus po-litiniai vėjai.

Senosios architektūros pa-minklus bei kitus pranykstančius statinius savo pastelėse įamžino panevėžietis dail. Algirdas Jonu-sas. Jo paroda buvo surengta Pa-nevėžio “Versmės” kino teatro prievalyje. Lankytojų laukė jau apgriauti Raguvėlės, Palėvenės, Dėmbavos dvarų pastatai, gra-žios kapinių koplyčios.

Pasvalio rajono centrinė bi-blioteka surengė nuotraukų pa-rodą “Viena Pasvalio diena”. Jos yra skirtos fotoalbumui apie Pa-svalio rajoną ir jo gyventojus. Parodon išjungė 16 Lietuvos foto-grafų su pora šimtų nuotraukų, įamžinusių gražiausias Pasvalio rajono istorines bei kultūrinės vietas — gamtovaizdžius, upes, tiltus, malūnus, senus pastatus ir žmones. Parodos aprašyme mi-nimas poeto Bernardo Brazdžio-nio ažuolas Stebekėliuose, Po-rių parko ola, Didžiųjų Grūžių moterys, Julijono Lindės-Dobilo sodybaitė, vėlav karumų namai, Balsių vandens malūnas.

Klaipėdos mokytojų namuose darbą pradėjo sekmadieninė Mažosios Lietuvos kultūros mo-kykla, kurią lanko aukštųjų ir vi-durinių mokyklų dėstytojai bei mokytojai, moksleiviai ir darbi-ninkai. Jiems paskaitas skaito Klaipėdos ir kitų miestų istori-ka, etnografi, kraštotyrininkai, literatūros tyrinėtojai. Sekma-dieninės mokyklos lankytojai su-pažindinami su Mažosios Lietuvos istorija ir geografija, šio krašto išsivaidavimo sąjūdžiais, krikščio-nybės ir pagonybės raida, kovomis dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos. Paskaitos taipgi pateikia žinių apie savitą Mažo-sios Lietuvos kultūrą. M. Maž-vydo, L. Rėzos, K. Donelaičio, Vydūno bei kitų jos atstovų gy-venimą ir kūrybą.

Dr. Dietmaras Albrechtas, V. Vokietijos Sankelmarko akade-mijos mokslinis bendradarbis, Vilniaus universitete skaitė pa-skaitas apie vokiečių rašytoją Jo-hannes Bobrowskį (1917-1965), gimusį Tilžėje, vaikystę praei-dusį Klaipėdos krašte. Su Lietu-va yra susieti kai kurie jo kūri-niai, ypač K. Donelaičių paliečian-tis romanas “Lietuviški fortepi-jonai”. Svečias dr. D. Albrech-tas gyvena netoli Flensburgo, kur yra palaidotas 1946 m. gegužės 26 d. miręs Mažosios Lietuvos patriarchas Martynas Jankus. Su-žinojęs, kad Lietuvon norima per-vežti Vydūno ir M. Jankaus pa-laikus, dr. D. Albrechtas Flens-burgo kapinių knygose rado M. Jankaus pavardę su kapo nume-riu. Surado ir labai aleista jo kapą. Dr. D. Albrechtas pareika-lavo, kad kapinių administracija sutvarkytų M. Jankaus kapą, nes dukra Elzė Jankutė kapo priežiū-rs mokėsi buvo padengusi iki 1995 m. Dr. D. Albrechtas, anks-čiau lankęs Bitėnuose, dabar atvežė Martyno Jankaus muziejui jo sutvarkyto kapo nuotraukų ir žemių.

Paminklo Povilui Višinskiui (1875-1906) konkurso reikalai prieš Kalėdas buvo aptarti Šiau-liuose. Su konkursu gautais aštuo-niais projektais šiauliečiai turėjo progą susipažinti Inžinierių namuose ir netgi Parodų rūmuose. Jiems susidarė įspūdis, kad nėra nė vieno projekto, kuris tikėtų kul-tūrininko ir švietėjo P. Višinskio paminklui Šiauliuose. Tokią išva-dą patvirtino ir vertintojų komi-sija, vadovaujama architektė Vy-tauto Čekanausko ir skulptoriaus Stasio Kuzmos, buvusių šiaulie-čių, čia baigusių vidurines mokyk-las. Komisija nutarė pirmosios premijos neskirti. Antrąją pre-miją laimėjo klaipėdiečio skulp-toriaus K. Stepanovo projektas (ant suoloio sėdintis P. Višinskio figūra), dvi trečiąsias premi-jas — vilniečių skulptoriaus V. Glykio ir inž. A. Jankausko pro-jektas (konstrukcija su varpais), kauniečių skulptorių N. ir E. Dau-giųjų projektas (taip pat sėdintis P. Višinskis). Nepremijuotas kon-kurso projektas, kaip buvo sutar-ta, nupirko Lietuvos dailės fon-das. Paskirtos premijos betgi ne-užtikrina, kad kuris nors iš tų pro-jektų bus panaudotas P. Višinskio paminklui Šiauliuose. Kurtuvė-nuose jau 1976 m. buvo pastatyta Vitalijaus Lukošaičio (1950-1986) sukurta Povilo Višinskio skulp-tūra. Tačiau tada ji susilaukė Maskvos reikalus saugojusių cen-zorių varžtų ir tapo bevadžių paminklu Lietuvos švietėjams. Liko tik P. Višinskio žodžiai “Kilk ir kelti!” Reikėjo kelerių metų, kol tas paminklas P. Višin-skiui buvo pradėtas vadinti tikro-ju vardu.

V. Kst.

Toronto jaunimo ansamblis “Gintaras” ruošiasi 35-čio koncertui, kuris įvyks š.m. gegužės 12, šeštadienį, Anapilio salėje. Nuotr. O. Burzdžias

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9¼%	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 %	nuo 13¼%
1 metų term. indėlius 10¼%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 %	nuo 13¼%
3 metų term. indėlius 10 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 11½%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	1 metų 12¼%
3 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	2 metų 12½%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 10¼%	3 metų 12½%
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 9 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11¼%	1, 2 ir 3 metų 11¼%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10½%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%	
Taupomąją sąskaitą 8 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 9¼%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5¼%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 44 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

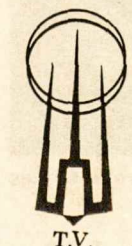
Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Šiaulių "Tauro" žolės riedulio moterų komanda. Kairėje stovi R. Čaikauskas, komandos vyr. treneris

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Lietuvos sportininkės atvyksta į Torontą

Šiaulių "Tauro" žolės riedulio (field hockey) moterų komanda yra pakviesta į tarptautinį "Auksinės tauros" turnyrą, kuris įvyks rugpjūčio 18-19 d.d. Toronte. Šiame kas metai organizuojamame turnyre dalyvaus Europos, Azijos, JAV-bių ir Kanados žolės riedulio klubai. Šiaulių sporto klubas "Tauras" šį kvietimą priėmė ir pagal turimas žinias atvyks su 16 žaidėjų ir 8 palydovais. Tikimasi, šį grupę atvyks rugpjūčio 14 d. ir žais bei viešės iki rugpjūčio 24 d.

Svečių priėmimui Toronte jau sudarytas komitetas, kurio pirmininku yra Algis Nausėdas ir nariai: Priskelimo parapijos klebonas, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, sporto klubų pirmininkai – "Aušros" Audrius Šileika, "Vyčio" Rimas Sonda, "Jungties" Rimas Kuliavas, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovas Ričardas Punksis ir "Tėviškos žiburių" sporto skyriaus redaktorius Sigitas Krašauskas.

Pirmajame savo posėdyje, 1990 m. kovo 19 d., komitetas svarstė svečių priėmimo reikalus: vietinę transportaciją, nakvynes, užimimą, kultūrinę dalį ir kt. Nutarta po mėnesio vėl susirinkti ir detaliau aptarti šios komandos viešnagę. Komitetas kreipsis į lietuvių institucijas, prašydamas finansinės paramos šį Lietuvos sportininkų žygį paremti.

Pateikiame trumpą informaciją apie šią svečių komandą. Šiaulių "Tauro" moterų žolės riedulio komanda įkurta 1977 m. lapkričio 5 d. Tuo metu tai buvo pirmoji šios sporto šakos komanda Pabaltijy. 1978 m. iškovojo teisę žaisti Sov. Sąjungos čempionato I-oje lygoje. Komandą steigiant, ugdant žaidėjų meistriškumą, daug iniciatyvos parodė jos pirmasis treneris F. Paškevičius.

1979 m. buvo vykdomas pirmasis Sov. Sąjungoje moterų žolės riedulio čempionatas, kuriame dalyvavo 42 komandos. Tais pačiais metais Šiaulių "Tauro" komanda, žaisdama I-oje lygoje, pateko į stipriausiųjų finalinę grupę, kurioje, užėmusi I-mą vietą išsikovojo teisę žaisti pajėgiausių šalies komandų gretose.

1980 m. komandai pradėjo vadovauti R. Čaikauskas. 1981 m. sezonas nebuvo sėkmingas – užimta X-ta vieta ir tuo pačiu teko palikti aukščiausią lygą. Nežiūrint šios nesėkmės, žaidimo specialistai atkreipė dėmesį į kai kurias žaidėjas. O. Kanaporienė įtraukiamai ir geriausių žaidėjų sąrašą ir jai pirma lietuvaitei suteiktas sporto meistrės vardas. 1982 m. taurietės I-mos lygos čempionatą baigė pirmos ir vėl sugrįžo į aukščiausią lygą.

1983 m. Šiaulių "Tauras", atstovaudamas Lietuvai Tautų spartakiadoje, užima 5 vietą. Ši sėkmė 14-kai komandos žaidėjų leido suteikti sporto meistrų vardus.

1985 m. sezonas ypatingai sėkmingas. Iškovoja Sov. Sąjungos taurę ir Sov. Sąjungos aukščiausioje lygoje užimta 3-oji vieta. Su geru komandos žaidimu rūsosi ir lietuvaitei pakvietimas į Sov. Sąjungos rinktinę: O. Kanaporienė, G. Plūkaitė, A. Būc-

mienė, V. Povilonytė, S. Mankevičiūtė, I. Dildienė.

1986 m. Sov. Sąjungos čempionate užima 5-oji vietą. 1987 m. vėl iškovoja Sov. Sąjungos taurę, o šalies čempionate užimta 4-ta vieta. 1988 m. komanda šalies pajėgiausių komandų tarpe – septinta. Vis ryškėjant jaunų merginų meistriškumui, Sov. Sąjungos rinktinės vadovai, be ankščiau minėtų, į Sov. Sąjungos rinktinę pakvietė A. Bernotaitę, R. Baniulytę, R. Pilkauskaitę, R. Kriščiūnaitę, o Sov. Sąjungos nacionalinės moterų žolės riedulio komandos antruoju treneriu paskirtas R. Čaikauskas, Šiaulių "Tauro" vyr. treneris.

Per pastaruosius trejus metus komanda dalyvavo tarptautiniuose turnyruose VDR, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Vakarų Berlyne. Šiauliuose surengtuose turnyruose buvo išmėginę jėgas su JAV, Ispanijos nacionalinėmis rinktinėmis. 1989 m. sezonas įsimintinas. Tarptautiniame turnyre, skirtame J. F. Kenedžiui atminti, Vašingtone užimta pirmoji vieta. Trys komandos žaidėjos: R. Pilkauskaitė, R. Baniulytė, R. Kriščiūnaitė, Sov. Sąjungos rinktinės sudėtyje dalyvavo pasaulio jaunimo čempionate Kanadoje ir iškovojo 3 vietą.

"Sovetskij Sport"

š.m. kovo 15 d. laidoje išspausdino šį pranešimą: Vilnius, kovo 14 d. (Elta-Tass).

Lietuvos atstovai nutraukia savo dalyvavimą Sovietų Sąjungos pirmenybėse. Tokį sprendimą trečiadienį priėmė Valstybinis sporto komitetas ir Tautinis olimpinis komitetas ryšium su Lietuvos Aukščiausios Tarybos nutarimu dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Taip pat buvo nutarta, kad Lietuvos sportininkai susilaikytų nuo dalyvavimo visose Sov. Sąjungos rinktinėse ir kad ateityje, kaip nutarta, netinka dalyvauti Europos ir pasaulio pirmenybėse, olimpinėse žaidynėse Barcelonoje ir Geros valios žaidynėse Seale mieste (JAV). Kartu buvo išreikštas noras palaikyti santykius su Sov. Sąjungos sportinėmis organizacijomis ir dalyvauti jų pirmenybėse ir kitokiame Sov. Sąjungos žaidynėse, jeigu jos bus "atviros" ir jeigu į jas bus pakviesti Lietuvos sportininkai. J.B.

Slidinėjas Kaukaze

Mūsų veteranas slidininkas Vytenis Čiurlionis, kilvlandietis, neseniai sugrįžo iš Lietuvos. Šią žiemą nesant ten sniego, jis su grupe Lietuvos entuziastų buvo nuvykęs į Kaukazo kalnus. Grįžęs į Vilnių, apie išeivijos ir Lietuvos slidininkų bendravimą kalbėjosi su spaudos ir Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos atstovais ir "Tėviškos žiburiai" atsiuntė žinių apie slidinėjimo varžybų planus IV-se PLS žaidynėse, kurios vyks 1991 m. Lietuvoje.

IV-ųjų PLS žaidynių slidinėjimo varžybos vyks nuo 1991 m. liepos 31 iki rugpjūčio 5 d. Kaukaze, Elbruso kalne. Šis kalnynas yra daugiausia 5.600 metrų aukščio. Nuolatiniu sniegu ir ledynais padengti 142 kvadratiniai kilometrai. Varžybos

Aukščiausio Europos kalno Elbruso viršūnės Kaukaze. Nuotraukoje 1990 m. vasario 23 d. iš kairės Antanas Varanka – pirmas lietuvis kalnų kopimo meistris Lietuvoje; Algis Kepėnasas – Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos pirmininkas; Vytenis Čiurlionis – išeivijos slidininkas, daugkartinis ŠALFAS varžybų meistris; Dailius Kepėnasas – federacijos ryšininkas su užsieniu

Nuotr. A. Varankos

vyks 4.000 metrų aukštyje. Preliminariu susitarimu, numatoma slalomo trasa bus 250 m. ir didžiojo slalomo trasa 400 m. Dalyvių klases bus trys: nuo 16 iki 45 metų ir daugiau 45 metų amžiaus.

1991 m. liepos 27 d. slidininkai dalyvaus Kaune žaidynių atidarymo iškilmėse, o sugrįžę iš Kaukazo, dalyvaus žaidynių uždarymo iškilmėse Vilniuje 1991 m. rugpjūčio 10 d.

Išeivijos slidininkai, vykstantys į IV-sias PLS žaidynių slidinėjimo varžybas, kelionės išlaidas apsimoka patys. Nakvyne, maistu ir transportacija Lietuvoje pasirūpins Lietuvos kalnų slidinėjimo federacija. Ji taip pat padengs kelionės ir pragyvenimo išlaidas kelionėje iš Lietuvos į Kaukazą.

"Aušros" žinios

1990 m. vasario 14 d. George Harvey gimnazijos patalpose įvyko York lygos krepsinio pirmenybių rungtynės tarp "Aušros" ir "Hot-spurs". Jas laimėjo "Aušra" 95:81 (48:26). "Aušrai" taškus pelnė: J. Kongats 28, G. Rautinis ir R. Kaknevičius po 22, S. Žulys 4, K. Bartusevičius 4, S. Rabineau 13, R. Underys 2. 1990 m. vasario 21 d. A. B. Romero gimnazijos patalpose toje pačioje lygoje "Aušros" komanda laimėjo prieš gerai žaidžiančią "Carousell Tours" komandą 105:96 (51:53). "Aušrai" taškus pelnė: G. Rautinis 33, R. Kaknevičius 19, J. Kongats 19, S. Rabineau 18, S. Žulys 8, K. Bartusevičius 8, R. Underys, V. Deimantavičius.

1990 m. kovo 5 d. George Harvey gimnazijos patalpose "Aušra" šioje lygoje laimėjo prieš "Vyčio" komandą 88:73 (39:33). Taškus pelnė: G. Rautinis 27, R. Kaknevičius 25, S. Rabineau 18, S. Žulys 6, R. Underys 2, V. Deimantavičius 10.

1990 m. vasario 28 d. Priskelimo parapijos salėje "Aušros" mažieji krepsininkai žaidė draugiškas rungtynes prieš Martin Grove bendramamžius. Mūsų šaliai pralaimėjo 48:28. "Aušros" komandoje žaidė: P. Dailys, M. Freimanis, L. Giniotis, K. Girdauskas, J. Hurst, A. Ignatavičius 9, J. Kavaliauskas 4, J. Kongats, S. Kuliavas 5, G. Newmann, T. Pranaitis, A. Radke, L. Ruslys, T. Skriniskas 10. Komandos vadovas R. Underys, K.Š.

Skautų veikla

• Kovo 19 d. Kanados rajono vadovų posėdyje nutarta skautų-čių stovyklą "Romuvoje" ruošti rugpjūčio 5-18 d.d. Stovyklos tema – "Atgimimas". Vadovams, kurie planuoja stovyklą vadovauti, dabar pats laikas prašyti darbavimų atostogų. Platesnė informacija bus vėliau.

• Šv. Jurgio skautų-čių patrono šventė bus švenčiama Lietuvos kankinių šventovėje ir salėje balandžio 29 d., dalyvaujant organizuotai Mišiose 9.30 v.v.

• DLK Mindaugo draugovė kovo 17-18 d.d. išsklavo "Romuvą", atlikdami gamtos praktiką. Išsklavo vadovai: sk.v. sl. R. Kalandra, drg. pr.sk. sl. J. Meckus, sl. G. Karasiejus, pl. E. Pečiulis ir v.sl. G. Batūra.

• Skautų-čių būklas atnaujintas. Ačiū tėvų komitetui už daug darbų finansavimą, o v. Mockienai už užuolaidų išsilygą.

• Pasaulio skautų vyčių suvažiavimas organizuojamas 1990 m. gruodžio 28 d. iki 1991 m. sausio 8 d. Gilvelio parke prie Viktorijos, Australijoje. Numatyta įdomi programa. Norintys dalyvauti praneša tūtininkui. Žada važiuoti nemažai Kanados sk. vyčių. M.

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Turner & Porter
laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PREL CHATEL 1180 Hurontario St., 279-7948

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHATEL 2307 Yonge St. W., 767-1153

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9¼% už 90 dienų term.indėlius
10 % už 6 mėn.term.indėlius
10¼% už 1 m. term. indėlius
10 % už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10¼% už 1 m. GIC mėn. palūk.
11½% už 1 m. GIC invest. pažym.
11 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11¼% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¼% už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 % už taupymo sąskaitą
9½% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13¼% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12¼%
2 metų 12½%
3 metų 12½% (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų...11¼% (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 76 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000.

Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽININGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linijos)
(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE INC.
REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pajamėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudoms bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES I BALTIJOS VALSTYBES

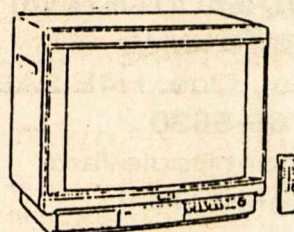
- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE

SONY NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

KELIONĖS
I LIETUVĄ
1990

Paremiant Sąjūdžio raginimą vengti Maskvos,
užsakome tiesiogines keliones į Lietuvą.

SKRIDIMŲ MARŠRUTAI:

Torontas-Frankfurtas-Vilnius (išskrenda kiekvieną šeštadienį);
Vilnius-Frankfurtas-Torontas (grįžta kiekvieną pirmadienį). Grįž-
tant, nakvynė Frankfurte; Torontas-Varšuva-Vilnius (išskrenda
pirmadieniais ir penktadieniais); Vilnius-Varšuva-Torontas (grįžta
trečiadieniais ir sekmadieniais). Grįžtant nakvynė Varšuvoje.
Apie visus šiuos ir kitus tiesioginius skridimus į Lietuvą, smulkesnių žinių
teiraukitės mūsų įstaigoje. Vietos garantuojamos įmokėjus \$200 rank-
pinigių. Vietų skaičius labai ribotas. Užsakykite vietas dabar.

KVIEČIAME DALYVAUTI

LIETUVIŲ DIENOSE

Australijoje - Melbourne

1990 m. gruodžio 26 – 31 dienomis.

Šventėje dalyvaus svečiai iš viso pasaulio ir Lietuvos.
Norintiems paruošta įdomi turistinė programa aplankant
Australijos žymybes su lietuviškai kalbančio vadovo pagalba.

Bilieto kaina iš Toronto,
pilnai apmokant iki birželio mėn. \$1999 kan.

Tad aplankykite svetingus Australijos lietuvių!
Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje.

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7
Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

"Audra Travel Corporation"

praneša lietuvių klientų priėmimo valandas.

Pirmadienį, antradienį, trečiadienį nuo 10-13 ir 16-18 val.;
ketvirtadienį, penktadienį nuo 10-13 ir 16-19 val. Kitu laiku
patarnaujame susitarus tel. (416) 769-2500.

TORONTO

Parama KLB darbams

Gausus dalyviais informacinis bendruomenės susirinkimas įvyko balandžio 1 d. Lietuvių namuose. Pirmininkaujantis H. Stepaitis pakvietė KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičių padaryti pranešimą, kuriame apžvelgti trijų pastarųjų savaitių darbai ir planai. Krūvis tikrai didelis, ir pastangos spausiti Kanados vyriausybę, kad pripažintų Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, šakojasi kasdien visais įmanomais būdais. Gauta žinia iš JAV, kad veiksmų konferencijoje įsteigtas naujas jų junginys, vardu Išeivijos veiksmų tarnyba. Susirinkime dalyvavęs nuširdus lietuvių draugas, parlamento narys Jesse Flis, susijaudinęs prisiminė neseniai lankytą Lietuvą ir išreiškė viltį, kad Kanados vyriausybė turėsianti nusileisti spaudimui, kuris galėtų būti dar didesnis. J. Norkus papasakojo apie Križės centro darbus ir kvietė talkon savanorius. Dideli užmojai ir dar didesni darbai pareikalauja nemažai lėšų. Čia krašto valdybą stipriai parėmė mūsų kredito kooperatyvai, kurių pirmininkai įteikė čekius: "Parama" – \$18.000, Priskelimo parapija – \$15.000 ir Hamiltono "Talka" – \$10.000. Šią paramą nuširdžiais plovimais palydėjo susirinkimo dalyviai, taipgi pagal išgales pasirašė aukų lapuose. Po klausimų ir sumanymų susirinkimas baigtas Tautos himnu. S.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad studentai, norintys gauti stipendijas 1990-91 mokslo metams, turi paduoti fondui prašymus iki š. m. gegužės 15 d., juos atsiunčiant Kanados lietuvių fondui, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6. Specialiai paruoštus prašymo blankus stipendijai gauti galima pasiimti iš KLB krašto valdybos raštinės arba paprašyti jas atsiųsti, rašant: KLB krašto valdyba, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. KL Fondas

Senato rezoliucija

Senatorius Stanley Haidasz, remiamas senatorių Jacques Flyn ir Joseph Guay, pasiūlė Kanados parlamento senatui priimti rezoliuciją, kurioje išreiškiama Lietuvos žmonių teisė per jų išrinktus atstovus 1990 m. kovo 11 d. paskelbti Lietuvos respublikos atstatymą. Rezoliucija priimta 1990 m. kovo 29 d.

"The Toronto Sun" kovo 26 d. laidoje išspausdino K. Kaminskaitės kaip pagrindinį dienos laiško redakcijai. Jame ji rašė, kad pirmą kartą gyvenime dėl valdžios elgesio jaučia gėdą būti kanadiete. Kanada bijosi Sov. Sąjungos, kai mažas kraštas Lietuva nebijo jai pasipriešinti. Kelia nuostabą, kokie žmonės vadovauja Kanadai? Švenčiama Namibijos nepriklausomybė, užmerkiamos akys prieš Baltijos respubliką. Laiško autorė galvoja, ar iš tikrųjų Kanados valdžia yra demokratinė. Jei ši neteisybė nebus atitaista, laiško autorė negalės jaustis garbinga kanadiete.

Kovo 29 d. laidoje tas pats dienraštis išspausdino V. Jonyno laišką. Jo nuomone, laikraštis, lyg norėdamas būti objektyviu, Lietuvą vadina mažąja respublika. Tačiau ploto atžvilgiu už Lietuvą yra mažesnės Danijos, Šveicarijos, Olandijos, Belgijos valstybės. Jos nėra vadinamos mažytėmis. Laikraščio prierasas: palyginus su Sov. Sąjunga, Lietuva yra mažytė.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi –

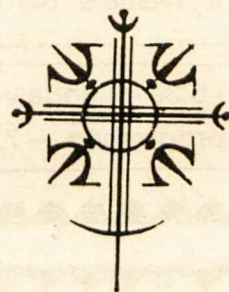
"TŽ" leidėjai

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury, Ontario

Tėviškės žiburiai • 1990. IV. 3 – Nr. 14 (2093) • psl. 9

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Torontė ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

INSURANCE
BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

SVĖSKIME, GIMTAJĮ KRAŠTĄ PRISIMINĖ

Zytnia – tai speciali degtinė, gerą šviežiai iškeptą duoną, importuota tiesiai iš Lenkijos. Prisiminkime gerus praeities laikus... gerą maistą... gerus draugus... gerą šviežiai iškeptą duoną, kvepiančią rugiais iš kurių – speciali Zytnia degtinė. Laimingų švenčių ir šiais metais.

EXTRA ZYTNIA • DOUBLE RYE GRAIN • VARIETAL VODKA

Dėl daugiau informacijos kreipkitės:

Peter Mielzynski agentūra, 3075 Ridgeway Dr., Mississauga, Ont. L5L 5N6 tel. 820-4117

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIAS

1990 m. balandžio 21, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvausite visi ir paremkite savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE išgirsite su nauju dainų repertuaru Toronto **"Sutartinę"**

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Les & The Music Masters" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose — didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). **PASIVAĮSINSITE** žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Pradžią — 6.30 valandą vakaro, meninės programos — 7.00 v.v.

Stalai (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš anksto šokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **Bilieto kaina** — \$8 asmeniui, studentams po programos — šokiais įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia — **"Tėviškės žiburiai" leidėjai**

TORONTONT

Anapilio žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį — 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį — 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį — 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos lotynišką apeigą; Velykų dieną — 7 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuvišką apeigą, 9.30 v.v. ir 11 v.v. Velykų Mišios. Autobusas vež maldininkus Velykų dieną įprastą sekmadienio tvarka.

— Labai gražiai praėjo jaunųjų talentų popietė Anapilio salėje. Popietę rengė parapijos tarybos kultūros sekcija, vadovaujama sol. S. Ziemelytės.

— Motinos dienos pietūs Anapilio salėje bus gegužės 13, sekmadienį, 1 v.p.p. Numatyta jaunimo atliekama meninė programa. Maistą ruoš J. Gurklienė.

— Toronto "Gintaro" ansamblio trisdešimtpenketinis koncertas įvyks Anapilio salėje gegužės 12, šeštadienį, 6 v.v.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.v. Mišiu, o Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos — po 11 v.v. Mišiu. Pamokas veda seselė Palmira Klebonijonė.

— Tiesiamas finansinis statybos vėjus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapijje. Aukoj: \$1000 — V. Miksys.

— Aukoj: \$200 — S. Krauskas; "Cari-tas"; \$100 — J. J. Valiuliai; \$50 — A. J. Plipoliai; parapijai: \$100 — M. Dausienė, dr. J. A. Sungailos, A. G. Valiūnai; \$90 — J. Rinkūnienė; \$50 — D. V. Paškai, S. Blusys.

— Mišios balandžio 8, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Balį Radzevičių, 11.00 v.v. už parapiją; Wasagoje 2.00 v.p.p. už a.a. Oną Kanapkienę (VI mirties metinės).

Išganytojo parapijos žinios

— Balandžio 7, šeštadienį, 7 v.v. šventykloje įvyks moterų draugijos religinis apmąstymo vakaras. Apmąstymo pamokslą pasakys Ema Šturmenė. Giedos parapijos choras. Po to bus kava su užkandžiais. Kviečiame parapijiečius ir draugus dalyvauti.

— Balandžio 8, Verbų sekmadienį, pamaldos vyks įprastu laiku, 11.15 v.v.

— Balandžio 13, D. penktadienį, iškilmingos pamaldos vyks įprastu laiku, 11.15 v.v., su šv. Vakarėne. Giedos parapijos choras. Pamokslai bus sakomi lietuvių ir anglų kalbomis.

— Balandžio 15, Velykų dieną, pamaldos vyks įprastu laiku, 11.15 v.v.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių namuose balandžio 1 d. dalyvavo 300 žmonių. Svečių knygoje pasirašė: Bronius Kiškis iš Ramygalos; Eugenijus Likša, Antanina Likšienė iš Kedainių; Juozas Liepa iš Panevėžio; Sigutė Trimakaitė, Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė, Pranas Bubelis, Evaldas Morkūnas iš Vilniaus; Alma Kasiulytė iš Šilutės; Ana Kasiulytė iš Klaipėdos; Sigita Usinskaitė iš Joniškio.

— Lietuvių namų ligonių lankytojai renka pasitarimui balandžio 11, trečiadienį, 7.30 v.v. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo arba žinantieji apie sergančius tautiečius, prašomi pranešti Br. Palilionienai tel. 760-7300 arba V. Kulniui tel. 769-1266.

"SAMOGITIA" Knygų išykla
"SAMOGITIA"
meniški ir iša
knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Seneliai ir ligoniniai lankomi ligoninėse ir prieglaudose, iš anksto susitarus. Šį šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija renka si Mišioms 9.30 v.v. Pensininkų namuose "Vilnius", Mišios — 5 v.p.p.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino parapijos kongregacija šį ketvirtadienį 9.30 v.v. turės Mišias šventovėje, ir po jų bus susirinkimas Parodų salėje.

— Praėjusį sekmadienį per 11.30 v. Mišias giedoję solistės Sigutė Trimakaitė ir Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė.

— Šį penktadienį 7 v.v. "Volungės" choras, diriguojamas D. Viskontienės, su sol. Anita Pakalniškyte ir muz. J. Govedu atliks Faurė "Requiem" veiklą.

— KLK moterų parapijos skyriaus narsės per kolektyvą šventovės priangyje rinks aukas "Caritas" organizacijai.

— Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus narsės rėdys margučiu dažymo meną ateinančią sekmadienį, balandžio 8, po 10.15 v. Mišiu parapijos salėje ant scenos.

— Parapijai aukoj: \$150 — S. Kačiulienė; \$100 — A. R. Sapijonai, J. B. Tamulioniai, V. Kulkauskas; \$50 — A. R. Šileikos, J. P. Barakauskai, A. R. Karkos, J. Kriščiūnas, T. V. Gražuliai, P. V. Melnykai, A. Urbonas, J. Zabolionis, V. M. Kriščiūnai; Religinei šalpai: \$100 — N. Preibienė; Vyskupo fondas: \$100 — B. Kerulienė; \$50 — N. Preibienė; vargšams: \$50 — N. Preibienė; vienuolynui: \$100 — P. Gaidelis.

— Mišios balandžio 8, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Vladą Simanavičių, 9.20 v.v. — už a.a. Vytautą Vingelį, 10.15 v.v. — už a.a. Juozą ir a.a. Pranutę Siminkevičius, už a.a. Ipolitą ir a.a. Petronėlę Grinkus, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Pokalbis apie Lietuvą su kun. J. Staškum valandėlėje "The Right to Believe" bus transliuojamas per Graham Cable televizijos 10-tą kanalą balandžio 3, antradienį, 6 v.v., balandžio 8, sekmadienį, 1 v.p.p. ir balandžio 9, pirmadienį, 9.30 v.v. Valandėlę veda Keston College įstaiga.

"Paramos" darbo valandos Didžiąją savaitę: D. ketvirtadienį — 9.30 v.v. — 8 v.v. D. penktadienį — uždaryta. D. šeštadienį — 9 v.v. — 1 v.p.p. Balandžio 16, Velykų pirmadienį, uždaryta. **Vedėja**

Toronto "Volunge" gegužės 5 d. šventia 15-metį. Choras ruošia įdomią programą su vakariene ir šokiais. Prisikėlimo parapijos patalpose. "Volunge" taip pat ruošia religinį ir dainų repertuarą, su kuriuo žada šią vasarą pasirodyti Lietuvoje. "Volunge" dėkoja visuomenei už nuolatinę paramą ir kviečia visus įsigyti bilietus į 15-mečio koncertą.

Kanados lietuvių fondas "Tėviškės žiburiams" paremti atsiuntė \$2.500 auką.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje balandžio 22, sekmadienį, 1 v.p.p. ruošiami

VELYKŲ PIETŲS

Šiltas maistas, vynas, tortai, kava.

Programoje: pianistė Leokadija Kanovičienė, Toronto Maironio mokyklos mokiniai, Velykų senelė.

Stalai numeruoti. Įėjimas suaugusiems — \$15, jaunuoliams nuo 5-12 metų — \$7, vaikams iki 5 metų — nemokamai. Bilietus prašome įsigyti iš anksto sekmadienio popietėse pas LN moterų būrelį narsės ir darbo valandomis LN raštinėje.

Atsilaikę į pietus turėsite progą aplankyti P. Markušio ir B. Marjonošaus darbų parodą, kurios atidarymas įvyks balandžio 21, šeštadienį, 4 v.p.p.

Visus kviečia rengėjai — Toronto Lietuvių namai ir LN moterų būrelis

Malonai kviečiame visus dalyvauti

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "GINTARAS"

35-čio KONCERTE

kuris įvyks 1990 m. gegužės 12, šeštadienį, 6 v.v., Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario.

PROGRAMOJE: visos gintariečių grupės virš 150 šokėjų ir kitos staigmenos

Sokiai — grojant "Les & the Music Masters" orkestrui

Loterija — vertingais laimikiais. Šampanas, kava, pyragai

Įėjimas — \$6 studentams, \$8 — suaugusiems. Bilietai gaunami pas J. Vingelienę

tel. 233-8108, G. Šimkienę tel. 766-8844 ir sekmadieniais abiejose parapijose.

"Gintaro" ansamblio ir tėvų komitetas

Geriausią įdėti įnašus į RRSP yra dabar — metų pradžioje

— Daugumas įnašus į RRSP sąskaitą įmoka metų gale. Tai buvo geras būdas taip daryti, kol valdžia leido taupytojams uždirbti iki \$1,000 palūkanų per metus, nemokant už jas pajamų mokesčių.

— Dabar valdžia pakeitė įstatymus, pajamų mokesčius reikia mokėti už kiekvieną gautą palūkanų dolerį, tačiau mokesčių nereikia mokėti už palūkanas RRSP (pensijų) plane.

— Apskaiciuota, kad, įnešant per 25 metus kasmet po \$1,000, metų gale į pensijų planą, mokantį 10% palūkanų, santaupos užaugs iki \$57,927. Tačiau įnešant tą pačią sumą tom pačiom sąlygom metų pradžioje, po 25 metų santaupos bus \$64,967. Didelis skirtumas. Todėl patariame visiems mūsų nariams įnašus į pensijų planą daryti metų pradžioje.

— Įneškite įnašus į RRSP 1990 metų pajamų mokesčiams sumažinti tuoj pat.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

Mirus seseriai Lietuvoje, užjaušdami Valę Tautkevičienę ir šeimą, J. ir T. Cipariai iš Rodney, Ont. "Tėviškės žiburams" aukoją \$20.

A. A. N. Šostokaitės-Fischer atminimui M. ir J. Tamošiūnai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$30.

A. A. Jono Beržinsko 15 metų mirties atminimui Stasė Radzevičienė "Tėviškės žiburams" aukoją \$100.

A. A. S. Gindrenienės atminimui Paulina Šimkevičienė "Tėviškės žiburiams" aukoją \$15.

A. A. Prano Žaliausko atminimui vietoje gėlių S. ir V. Radzevičiai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$20.

Delsia pagelbėti

"The London Free Press" kovo 27 d. laidoje išspausdino G. Nazaraitės-Petrauskienės laišką redakcijai. Jame autorė, kaip lietuvių kilmės kanadietė, jaučiasi įžeista ir užgautą, kad Kanados vyriausybė delsia pagelbėti naujai atstaičiai demokratijai Lietuvoje.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

MOTERIS IŠ LIETUVOS su geromis rekomendacijomis ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti vyresnio amžiaus asmenį. Skambinti į "Tėviškės žiburių" administraciją darbo valandomis tel. 275-4672.

IEŠKAU BUTO nuo rugpjūčio mėnesio. Skambinti R. Radžiūtei tel. 739-9413 Toronto.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus
geresnei savo atečiai

MONTREAL

Mišios už Lietuvą kovo 25 d. buvo laikomos abiejose parapijose. AV šventovėje per 11 val. pamaldas buvo perskaitytas vyskupo Pauliaus Baltakio laiškas išeivijos lietuviams ir pabaigoje ypatinga malda. Nuostabiai gražiai pasirodė parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, ir sol. Antanas Keblys savo giesmėmis.

Šv. Kazimiero parapijoje buvo užbaigtos kolektyvų pietumis-agape.

Vedyboms ruošiasi Dana Deltuvaite-Zitnikienė su Algirdu Urbonavičium ir Rolandas Voroninkaitis su Silvana Cembalo.

A. A. Jonas Skardžius, 60 m. amžiaus, mirė kovo 21 d. Po pamaldų AV šventovėje kovo 24 d. palaidai sudeginti Notre Dame des Neiges krematoriume. Liūdi žmona, duklė, sūnus, tėvai ir kiti giminės.

A. A. Adelė Liepinaitienė, 83 m. amžiaus, mirė kovo 22 d. Palaidota kovo 24 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi sūnus su šeima ir kiti artimieji.

A. A. Magdalena Kazenevičiūtė-Robilard, 72 m. amžiaus, mirė kovo 22 d. Po pamaldų šv. Kazimiero šventovėje palaidota kovo 26 d. Liūdi artimieji.

Montrealio žvejotojų-medžiotojų klubo "Nida" metinis susirinkimas įvyko kovo 25 d. AV parapijos salėje.

Montrealio akademinis sambūris kovo 23 d. Dalios ir Vytauto Gruodžių namuose sušaukė metinį susirinkimą. Dalyvavo gausūs būsny narių ir svečių. Pradžioje pirm. dr. Jūratė Tanner aptarė savo dvejų metų kadencijos veiklą, išd. Bronius Niedvaras pranešė kasos stovį ir revizijos komisijos vardu Romas Otto pagyrė išdėtininko vedamas knygas ir apyskai-tas. Po to dr. Jūratė pasiūlė naujos valdybos sąrašą, prie kurio susirinkusieji nieko neprieidė. Tuo būdu naują valdybą sudaro (vėliau pasiskirstė pareigomis): pirm. Algis Beniušis, vicepirm. Saulius Mikoliūnas, išd. Hilda Lapinienė, sekr. Roma Valinskienė ir valdybos narys Vincas Piečaitis. Po trumpos Aloyzo Stankevičiaus vaizdžiosios iš paskutinių įvykių Lietuvoje dabar tariamasi, kaip reikšmingiau dabar galima būtų padėti pirmuose Lietuvos žingsniuose ir nepriklausomybė. Po ilgesnių diskusijų buvo nutarta prie KLB Montrealio apylinkės valdybos sudaryti politinę komisiją, kuri sugebėtų greitai reaguoti į kaleidoskopiškai besikeičiančius įvykius Lietuvoje. Į komisiją išrinkti (abecėlės eile): A. Beniušis, V. Gruodis, S. Mikoliūnas, V. Piečaitis, Remigijus Satkauskas ir Arūnas Staškevičius. Sekė pasikalbėjimai, vyno, sūrio ir kavos su pyragais vaisės.

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C.I.B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	10 1/2%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	10 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	10 1/4%	RRIF — RRSP — term.	11 3/4%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

Nekilm. turto nuo 13 % , asmenines — nuo 13 1/2%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

1990 m. gegužės 4-6 d.d. Vašingtone, D.C., JAV Lietuvių jaunimo sąjungos rengiamas IV POLITINIS SEMINARAS

Seminaro tikslas: pateikti vėliausias žinias apie įvykius Lietuvoje ir pasitarti kaip mes, Amerikos lietuvių jaunimas, galime padėti atsikuriančiai Lietuvai. Koks mūsų vaidmuo Lietuvos ateity? Kokios politinės paramos galėtų iš mūsų tikėtis?

Seminaro registracija: \$50 iki š.m. balandžio 16 d. \$65 po balandžio 16 d.

Hyatt Regency Hotel, 400 New Jersey Avenue, N.W., Washington, DC 20001 Tel. (202) 737-1234

Kambarių rezervacijai prašome skambinti tiesiogiai į viešbutį iki balandžio 16 d. Norint gauti nuolaidą, reikia paminėti grupės vardą "Lithuanian American Youth Association".

Papildomi informacijai bei registracijai prašome skambinti Pauliui Mickui tel. (301) 864-5126.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatant į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

PAVEIKSLUS is Lietuvos įremini

nu už pusę kainos. Skambinti tel. 763-5863 Toronto.

PARDUODU SPECIALIAJ LOVA

ligoniui, sergančiam širdies liga. Kreiptis tel. 762-2411, po 5 v.v.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengiam. Skambinkite Vidai Šiaučilienei tel. (416) 626-5184.